

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU

Član 1.

U Zakonu o vazdušnom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, br. 73/10, 57/11 i 93/12), član 3. menja se i glasi:

„Član 3.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *aerodrom* je svako definisano područje (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) na kopnu ili na vodi ili na fiksnoj, priobalnoj ili plutajućoj strukturi, koje je u celini ili delimično namenjeno za sletanje, poletanje i kretanje vazduhoplova;

2) *aerodrom sa usklađenim redom letenja* je aerodrom na kome postoji mogućnost zagušenja saobraćaja u određenim periodima dana, nedelje ili godine, koje može da se izbegne dogovorom avio-prevozlaca i na kome se imenuje usklađivač reda letenja, u cilju pojednostavljivanja obavljanja delatnosti avio-prevozlaca koji obavljaju ili nameravaju da obavljaju saobraćaj na tom aerodromu;

3) *aerodromska infrastruktura* je osnovna fizička, logička, tehnološka i informaciono-komunikaciona struktura koja obuhvata manevarske površine, platforme, saobraćajnice, objekte, instalacije, sisteme i opremu;

4) *bespilotni vazduhoplov* je vazduhoplov čiji je let kontrolisan od strane računara koji se nalazi u vazduhoplovu ili čijim letom se daljinski upravlja od strane operatera na zemlji;

5) *vazduhoplov* je svaka naprava koja se održava u atmosferi usled reakcije vazduha, osim reakcije vazduha koji se odbija od površine zemlje;

6) *vazduhoplovni model* je bespilotni vazduhoplov, mase do 20 kg, ne računajući gorivo za let, koji se koristi u sportske ili rekreativne svrhe, a na koji se ne primenjuju odredbe Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, Čikago 1944;

7) *vazduhoplovni proizvod* čine vazduhoplov, motor i elisa;

8) *vreme letenja* je:

- za avione, motorne jedrilice i vazduhoplove sa vertikalnim uzletanjem - ukupno vreme od trenutka prvog pokretanja vazduhoplova u svrhu poletanja do trenutka potpunog zaustavljanja na kraju leta;

- za helikoptere - ukupno vreme od trenutka početka okretanja lopatica glavnog rotora do trenutka njihovog potpunog zaustavljanja na kraju leta;

- za vazdušne brodove - ukupno vreme od trenutka kada je vazdušni brod oslobođen veze sa platformom u svrhu poletanja do trenutka potpunog zaustavljanja na kraju leta i njegovog vezivanja na platformi;

- za jedrilice - ukupno vreme od trenutka kada jedrilica započinje zalet u cilju poletanja do trenutka potpunog zaustavljanja na kraju leta;

- za balone - ukupno vreme od trenutka kada se korpa odvoji od zemlje u cilju poletanja do trenutka potpunog zaustavljanja na kraju leta;

9) *vreme letačke dužnosti* je period koji počinje od trenutka kada se od člana posade zahteva da se javi na dužnost u vezi sa izvršenjem jednog ili više

letova, do trenutka kada se vazduhoplov potpuno zaustavi i kada se motori ugase na kraju poslednjeg leta na kome član posade obavlja poslove aktivnog člana posade;

10) *delovi, uređaji i oprema* su svaki instrument, oprema, mehanizam, deo, aparat, pribor, softver ili dodatna oprema, uključujući komunikacionu opremu, koji se upotrebljava ili je namenjen za upotrebu pri korišćenju ili nadzoru vazduhoplova u letu ili koji je instaliran u vazduhoplov ili pričvršćen na vazduhoplov, što obuhvata i delove strukture vazduhoplova, delove motora ili delove elise ili opreme koja se koristi za manevrisanje vazduhoplova sa zemlje;

11) *događaj* označava operativni prekid, kvar, grešku ili drugo nepravilno stanje koje utiče ili je moglo da utiče na bezbednost leta, ali koje nije dovelo do udesa ili ozbiljne nezgode;

12) *dodatni članovi posade* su tehničko osoblje u sastavu posade, koje ne spada u letačku ili kabinsku posadu, ali kome je operater vazduhoplova dodelio dužnosti u vazduhoplovu ili na zemlji radi pomoći pilotu na letovima pri kojima se može zahtevati upotreba posebne opreme u vazduhoplovu;

13) *zabranjena zona* je određeni deo vazdušnog prostora iznad određene teritorije u kome je zabranjeno letenje;

14) *zona za letenje vojnih vazduhoplova* je određeni deo vazdušnog prostora koji se koristi za potrebe letenja vojnih vazduhoplova (pilotažna zona, zona instrumentalnog letenja, zona grupnog letenja, zona brišućeg letenja i sl);

15) *interoperabilnost* je niz funkcionalnih, tehničkih i operativnih karakteristika sistema i sastavnih elemenata tehničkih sistema vazdušne plovidbe, kao i njihovih operativnih postupaka, u cilju bezbednog, neprekidnog i efikasnog rada;

16) *kalibraža iz vazduha* je provera iz vazduha zemaljskih navigacionih i nadzornih sistema, vazduhoplovnih telekomunikacija i opreme za svetlosnu signalizaciju na aerodromima, u cilju da parametri navedenih sistema zadovoljavaju zahteve za eksploataciju i koja može biti periodična ili pred njihovo puštanje na korišćenje;

17) *komercijalno letenje* je svaki let vazduhoplova za novčanu naknadu ili drugu protivvrednost, koji je dostupan javnosti ili koji se, ako nije dostupan javnosti, odvija na osnovu ugovora između operatera vazduhoplova i korisnika usluga, pri čemu korisnik usluga nema kontrolu nad operaterom vazduhoplova;

18) *kontrola obezbeđivanja* je primena postupaka, mera i aktivnosti za sprečavanje unošenja zabranjenih predmeta;

19) *kontrola pristupa* je primena postupaka, mera i aktivnosti za sprečavanje pristupa neovlašćenim licima i vozilima;

20) *kontrolisana zona aerodroma* je površina za kretanje vazduhoplova, okolno zemljište i objekti ili njihovi delovi kojima je pristup ograničen;

21) *koordinisani aerodrom* je aerodrom na kome je za sletanje i poletanje neophodno da avio-prevozilac ili drugi operater vazduhoplova ima slot dodeljen od strane koordinatora, izuzev ako je reč o državnim letovima, humanitarnim letovima ili sletanjima u stanju nužde;

22) *korisnik vazdušnog prostora* je civilni ili državni vazduhoplov koji leti u vazdušnom prostoru, kao i drugi korisnik koji zahteva upotrebu vazdušnog prostora;

23) *linija* je let u jednom pravcu između aerodroma prvog poletanja i aerodroma krajnjeg odredišta;

24) *lokalna noć* je svaki period u trajanju od osam sati između 22 h i 8 h po lokalnom vremenu;

25) *lokalni dan* je period od 24 sata koji počinje u 00,00 h po lokalnom vremenu;

26) *lokalni let* je let koji ne obuhvata prevoz putnika, prtljaga, pošte i robe između različitih aerodroma ili drugih odobrenih mesta za sletanje;

27) *manevarska površina* je deo aerodroma koji je određen za poletanje, sletanje i rulanje vazduhoplova, osim platformi;

28) *međunarodna preporučena praksa* je bilo koja specifikacija za fizičke karakteristike, konfiguraciju, opremu, performanse, osoblje ili procedure čija je jednoobrazna primena prihvaćena kao poželjna za bezbednost i obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, redovnost ili efikasnost vazdušnog saobraćaja i koju država nastoji da ispuni, u skladu sa Konvencijom o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, Čikago 1944;

29) *međunarodni standard* je bilo koja specifikacija za fizičke karakteristike, konfiguraciju, opremu, performanse, osoblje ili procedure, čija je jednoobrazna primena prihvaćena kao neophodna za bezbednost i obezbeđivanje u vazduhoplovstvu ili redovnost vazdušnog saobraćaja i koju država mora da ispuni, u skladu sa Konvencijom o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, Čikago 1944;

30) *meteorološka analiza* je informacija nastala detaljnim proučavanjem stanja atmosfere iznad posebne oblasti, zasnovanog na aktuelnim osmatranjima;

31) *meteorološka prognoza* je informacija o očekivanim meteorološkim uslovima za određeno vreme ili period i za određenu oblast ili deo vazdušnog prostora;

32) *meteorološki izveštaj* je informacija o osmotrenim meteorološkim uslovima koji se odnose na određeno vreme i lokaciju;

33) *nezgoda vazduhoplova* je događaj povezan sa korišćenjem vazduhoplova koji nije udes, a koji utiče ili bi mogao da utiče na bezbednost korišćenja vazduhoplova;

34) *obezbeđivano-restriktivna zona aerodroma* je deo kontrolisane zone aerodroma u kome se, pored ograničenja pristupa, primenjuju i drugi standardi obezbeđivanja u vazduhoplovstvu;

35) *oblast informisanja vazduhoplova u letu* je vazdušni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju usluge informisanja vazduhoplova u letu i uzbunjivanja;

36) *opasna zona* je deo vazdušnog prostora utvrđenih dimenzija u kome se, u određenim vremenskim intervalima, mogu odvijati aktivnosti opasne po letenje vazduhoplova;

37) *operater aerodroma* je svako pravno ili fizičko lice koje upravlja aerodromom i ima sertifikat, dozvolu za korišćenje ili saglasnost za korišćenje aerodroma;

38) *operater vazduhoplova* je svako pravno ili fizičko lice koje koristi ili namerava da koristi jedan ili više vazduhoplova;

39) *operativna dozvola* je isprava kojom se njen imalac ovlašćuje da obavlja javni avio-prevoz kako je navedeno u njoj;

40) *operativni vazdušni saobraćaj* su letovi državnih vazduhoplova koji se ne obavljaju u skladu sa pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva, već prema pravilima i procedurama koje su propisali nadležni organi;

41) *opšti vazdušni saobraćaj* su svi letovi vazduhoplova, kao i letovi državnih vazduhoplova, koji se obavljaju u skladu sa pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva;

42) *parking pozicija* je određeni deo platforme koji je namenjen za parkiranje vazduhoplova;

43) *plan leta* je skup podataka i informacija o nameravanom letu ili delu leta vazduhoplova, koji se dostavljaju jedinicama pružaoca usluga u vazdušnom saobraćaju;

44) *platforma* je određeno područje koje je namenjeno za smeštaj vazduhoplova radi ukrcajanja ili iskrcavanja putnika, utovara ili istovara pošte ili tereta, snabdevanja gorivom, parkiranja ili održavanja;

45) *poznati pošiljalac* je pošiljalac koji je ovlašćen da svoju robu ili poštu neposredno isporučuje na vazduhoplov;

46) *poznati snabdevač zaliha namenjenih potrošnji na aerodromu* je snabdevač koga je operater aerodroma ovlastio za isporuku zaliha namenjenih potrošnji na aerodromu u obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma;

47) *poletno-sletna staza* je definisana pravougaona površina na aerodromu na kopnu koja je namenjena za sletanje i poletanje vazduhoplova;

48) *posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju* su delatnosti, osim javnog avio-prevoza, pri kojima se vazduhoplov koristi za posebne aktivnosti, kao što su poljoprivreda, izgradnja, fotografisanje, nadzor i praćenje, osmatranje, reklamiranje iz vazduha i sl;

49) *pregled obezbeđivanja* je korišćenje tehničkih ili drugih sredstava za prepoznavanje i/ili otkrivanje zabranjenih predmeta;

50) *predati prtljag* je prtljag koji je namenjen za prevoz u prtljažnom prostoru vazduhoplova;

51) *prekogranična zona* je struktura vazdušnog prostora koja se prostire preko državnih granica i/ili granica oblasti informisanja u letu;

52) *prepreka* označava sve fiksne (privremene ili stalne) i pokretne objekte ili njihove delove, koji:

- su smešteni na površini namenjenoj za kretanje vazduhoplova po tlu, ili
- nadvišavaju definisane površi namenjene za zaštitu vazduhoplova u letu, ili
- se nalaze izvan tih definisanih površi i koji su ocenjeni kao opasni za vazdušnu plovību;

53) *privremeno izdvojeni deo vazdušnog prostora* je deo vazdušnog prostora koji je izdvojen na određeno vreme na zahtev određenog korisnika radi njegovog isključivog korišćenja od strane tog korisnika;

54) *privremeno rezervisani deo vazdušnog prostora* je deo vazdušnog prostora privremeno rezervisan za određenog korisnika, ali može biti dostupan i drugim korisnicima, po odobrenju jedinice kontrole letenja;

55) *radno vreme člana posade* je period koji započinje od trenutka kad se član posade javi na dužnost po zahtevu operatera vazduhoplova ili započne obavljanje dužnosti, do trenutka kad bude oslobođen svih dužnosti, uključujući i dužnosti nakon leta;

56) *regulisani agent* je avio-prevoznik, posrednik (agent), špediter ili neki drugi subjekt koji je ovlašćen da obavlja kontrolu obezbeđivanja robe ili pošte;

57) *regulisani snabdevač zaliha namenjenih potrošnji tokom leta* je snabdevač koji je ovlašćen za neposrednu isporuku na vazduhoplov zaliha namenjenih potrošnji tokom leta;

58) *rizik* je kombinacija verovatnoće ili učestalosti ponavljanja određene opasnosti i ozbiljnost posledice koju ta opasnost može da izazove;

59) *rulna staza* je određena površina na aerodromu na kopnu koja je namenjena za rulanje vazduhoplova i koja služi za povezivanje različitih delova aerodroma uključujući:

(1) stazu za kretanje vazduhoplova do parking pozicije - deo platforme koji je projektovan kao rulna staza i koja omogućava pristup isključivo parking pozicijama,

(2) rulnu stazu na platformi - deo sistema rulnih staza koji se nalazi na platformi i kojim se obezbeđuje putanja za kretanje vazduhoplova preko platforme,

(3) rulnu stazu za brzi izlazak vazduhoplova - rulna staza koja je povezana sa poletno-sletnom stazom pod oštrim uglom i koja je projektovana tako da omogućava da vazduhoplov koji je sleteo izađe sa poletno-sletne staze pri većim brzinama od onih koje se postižu na drugim rulnim stazama za izlazak vazduhoplova, čime se smanjuje vreme zauzetosti poletno-sletne staze;

60) *ruta vazdušnog saobraćaja* je vazdušni put, savetodavna ruta, kontrolisana ili nekontrolisana ruta, ruta u dolasku ili odlasku sa aerodroma, uspostavljena prvenstveno radi usmeravanja tokova saobraćaja u svrhu pružanja usluga u vazdušnom saobraćaju, a definiše se kriterijumima rute koji uključuju oznaku, smer u odnosu na značajnu tačku, udaljenost između značajnih tačaka, obavezu izveštavanja o poziciji i minimalne bezbedne visine na ruti;

61) *ručni prtljag* je prtljag koji putnik unosi sa sobom u putničku kabinu vazduhoplova;

62) *složeni motorni vazduhoplov* je:

(1) avion:

- s maksimalnom sertifikovanom masom na poletanju većom od 5.700 kg,
ili

- koji je sertifikovan za najveći broj putničkih sedišta koji je veći od 19,

ili

- koji je sertifikovan za letenje sa posadom koju čine najmanje dva pilota,

ili

- koji ima jedan ili više turbomlaznih motora ili ima više turboelisnih motora,
ili

(2) helikopter koji je sertifikovan:

- s maksimalnom masom na poletanju većom od 3.175 kg, ili

- za najveći broj putničkih sedišta koji je veći od devet, ili

- za letenje sa posadom koju čine najmanje dva pilota,

(3) vazduhoplov sa nagibnim rotorom;

63) *slot* je dozvola koju daje koordinator za korišćenje celokupne aerodromske infrastrukture za obavljanje javnog avio-prevoza na koordinisanom aerodromu određenog dana u određeno vreme, za potrebe poletanja ili sletanja;

64) *telo koje upravlja aerodromom* je telo koje, pored drugih aktivnosti ili nezavisno od njih, ima za cilj, na osnovu zakona ili drugog propisa, rukovođenje i upravljanje infrastrukturom aerodroma, kao i koordinaciju i kontrolu delatnosti različitih operatera na tom aerodromu;

65) *tehnički sistem vazdušne plovidbe* je skup sastavnih elemenata na vazduhoplovu i na zemlji, kao i satelitskih uređaja, koji omogućavaju pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi tokom svih faza operacija vazduhoplova;

66) *uslovna ruta* je ruta vazdušnog saobraćaja ili njen deo, koja nema stalni karakter i može da se planira i koristi pod propisanim uslovima;

67) *uslovno zabranjena zona* je deo vazdušnog prostora u kome se na određeno vreme letenje vazduhoplova ograničava i odvija prema unapred određenim uslovima;

68) *funkcionalni sistem* je kombinacija opreme, procedura i ljudskih resursa koji su organizovani u celinu radi obavljanja određene delatnosti;

69) *helidrom* je aerodrom ili određena površina na zemlji ili objektu koja je, u potpunosti ili delimično, namenjena za sletanje, poletanje i kretanje helikoptera na zemlji.”.

Član 2.

Posle člana 4. dodaju se naziv člana i član 4a, koji glase:

„Pravila letenja

Član 4a

U vazdušnom prostoru Republike Srbije vazduhoplovi se moraju pridržavati pravila letenja.

Pravila letenja iz stava 1. ovog člana utvrđuju se propisom koji donosi Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije.

Odredbe propisa iz stava 2. ovog člana primenjuju se na sve vazduhoplove koji obavljaju opšti vazdušni saobraćaj u vazdušnom prostoru Republike Srbije.”.

Član 3.

Naziv člana i član 10. menjaju se i glase:

„Bespilotni vazduhoplovi, vazduhoplovni modeli, rakete i drugi leteći objekti

Član 10.

Bespilotni vazduhoplovi, vazduhoplovni modeli, rakete i drugi leteći objekti mogu se koristiti u privredne, naučne, obrazovne, sportske i druge svrhe tako da ne ugrožavaju bezbednost vazdušnog saobraćaja.

Za lansiranje raketa i drugih letećih objekata mora se pribaviti prethodna saglasnost pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi.

Bliže uslove za bezbedno korišćenje bespilotnih vazduhoplova i vazduhoplovnih modela, njihovo razvrstavanje, opremljenost, evidentiranje i održavanje, uslove koje moraju da ispune lica koja koriste bespilotne vazduhoplove, odnosno vazduhoplovne modele, uslove i način pod kojima se lansiraju rakete i drugi leteći objekti propisuje Direktorat.

Za eventualnu štetu koja je nastala usled korišćenja bespilotnih vazduhoplova, vazduhoplovnih modela, raketa i drugih letećih objekata odgovorno je lice koje koristi bespilotni vazduhoplov, vazduhoplovni model, raketu, odnosno drugi leteći objekat.”.

Član 4.

Naziv člana i član 13. menjaju se i glase:

„Zabranjene, uslovno zabranjene i opasne zone

Član 13.

Zabranjeno je letenje vazduhoplovom u zabranjenoj zoni ili suprotno uslovima za odvijanje letenja u uslovno zabranjenoj zoni.

Opasnu, zabranjenu i uslovno zabranjenu zonu, kao i uslove za odvijanje letenja u uslovno zabranjenoj zoni određuje Direktor, po pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove odbrane i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Odobrenje za let vazduhoplovom u uslovno zabranjenoj zoni izdaje Direktor, po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za poslove odbrane i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.”.

Član 5.

Posle člana 15. dodaju se naziv člana i član 15a, koji glase:

„Nacionalni komitet za bezbednost u vazduhoplovstvu

Član 15a

Radi usklađivanja delovanja organa, organizacija i vazduhoplovnih subjekata koji su odgovorni za bezbednost u vazduhoplovstvu i davanja preporuka kako da se ona poboljša, Vlada obrazuje Nacionalni komitet za bezbednost u vazduhoplovstvu, kao povremeno radno telo Vlade.

Nacionalni komitet za bezbednost u vazduhoplovstvu koordinira pripremu i izradu predloga Nacionalnog programa bezbednosti u vazduhoplovstvu.

Sastav i način rada Nacionalnog komiteta za bezbednost u vazduhoplovstvu propisuje Vlada, na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja.”.

Član 6.

Posle člana 17. dodaju se naziv člana i član 17a, koji glase:

„Zaštita podataka

Član 17a

Prilikom postupanja sa podacima o događajima koje je Direktor prikupio posredstvom sistema obaveznog ili dobrovoljnog prijavljivanja događaja primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti, kao i propisa kojima se uređuje tajnost podataka.

Podaci iz stava 1. ovog člana ne mogu se koristiti u druge svrhe, osim za unapređenje bezbednosti i obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.

Sve informacije o podnosiocu prijave događaja, kao i o licima koja su učestvovala u događaju, smatraju se poverljivim i Direktor ih neće proslediti drugom licu, osim na zahtev pravosudnih organa Republike Srbije.

Izuzev u slučaju izvršenja krivičnog dela, Direktor neće pokretati postupak protiv lica koja su povredu propisa učinili nenamerno, a nije reč o krajnjoj nepažnji,

ukoliko je za povredu propisa Direktorat saznao isključivo posredstvom sistema obaveznog prijavljivanja događaja.

Poslodavci su dužni da podstiču svoje zaposlene da, radi opšte dobrobiti, prijave svaki događaj koji smatraju stvarnom i potencijalnom opasnošću za bezbednost vazduhoplovstva, bez bojazni da povodom toga mogu od poslodavca trpeti određene posledice.”.

Član 7.

Član 24. menja se i glasi:

„Član 24.

Vazduhoplov može da leti u vazdušnom prostoru Republike Srbije na osnovu plana leta koji se prethodno podnosi pružaocu usluga u vazdušnoj plovitbi.

Sadržinu, način podnošenja, izmene i zatvaranja plana leta u opštem vazdušnom saobraćaju i način izdavanja odobrenja koja prethode podnošenju plana leta propisuje Direktorat.

Sadržina, način podnošenja, izmene i zatvaranja plana leta vazduhoplova koji lete u operativnom vazdušnom saobraćaju utvrđuju se propisom koji donosi Vlada na zajednički predlog ministra nadležnog za poslove odbrane i ministra nadležnog za unutrašnje poslove.”.

Član 8.

Član 38. menja se i glasi:

„Član 38.

Mreža ruta vazdušnog saobraćaja uspostavlja se na regionalnom nivou, saglasno tokovima vazdušnog saobraćaja i zahtevima učesnika u vazdušnom saobraćaju.

Mrežu ruta vazdušnog saobraćaja u Republici Srbiji usklađuje pružalac usluga u vazdušnoj plovitbi, a odobrava Direktorat.”.

Član 9.

U članu 54. stav 1. menja se i glasi:

„Pružalac usluga u vazdušnoj plovitbi dužan je da planira, projektuje, nabavlja, koristi, održava i vrši tehnički nadzor nad radom i ispravnošću komunikacionih, navigacionih i nadzornih sistema, uređaja, opreme i objekata, čije karakteristike i način korišćenja i održavanja ispunjavaju odgovarajuće međunarodne propise i standarde, obaveze predviđene potvrđenim međunarodnim ugovorom i uslove koje propiše Direktorat.”.

U stavu 2. tačka na kraju zamenjuje se zapeatom i dodaju se reči: „u skladu sa propisom iz stava 1. ovog člana.”.

Član 10.

Član 61. stav 2. menja se i glasi:

„Sistem traganja za vazduhoplovom i spasavanje lica organizuje i njime upravlja Direktorat, preko spasilačko-koordinacionog centra, u skladu sa svojim propisom o pružanju usluga traganja za vazduhoplovom i spasavanja lica.”.

Član 11.

Član 64. menja se i glasi:

„Član 64.

Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi je privredno društvo, drugo pravno lice, organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove ili preduzetnik koji pruža usluge u vazdušnoj plovidbi za potrebe opšteg vazdušnog saobraćaja.

Za sticanje svojstva pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi neophodno je da privredno društvo, drugo pravno lice, organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove ili preduzetnik ima sertifikat za pružanje usluga, kao i da ga Vlada imenuje da pruža usluge u vazdušnom prostoru ili u delu vazdušnog prostora.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, za pružanje usluga traganja za vazduhoplovom i spasavanja lica nije potreban sertifikat, ni imenovanje od Vlade, a za pružanje usluga komunikacije, navigacije i nadzora i vazduhoplovnog informisanja nije potrebno imenovanje od Vlade.”.

Član 12.

Član 72. menja se i glasi:

„Član 72.

Direktorat priznaje sertifikat za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi koji je izdat u stranoj državi, ako uslovi pod kojima je taj sertifikat izdat nisu blaži od uslova propisanih ovim zakonom.

Sertifikat za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi koji je izdalo ili priznalo nacionalno nadzorno telo države članice Evropske unije prihvata se bez vođenja postupka za priznavanje, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom.

Za postupanje po zahtevu za priznavanje stranog sertifikata za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 13.

Član 74. menja se i glasi:

„Član 74.

Vazdušni saobraćaj obuhvata komercijalno i nekomercijalno letenje vazduhoplova.

Komercijalno letenje vazduhoplova obuhvata javni avio-prevoz i posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju koje se obavljaju uz naknadu.

Nekomercijalno letenje obuhvata letenje tokom koga operater vazduhoplova koristi vazduhoplov za sopstvene potrebe ili prevozi, bez naknade, svoju robu ili zaposlene i poslovne partnere i njihove stvari, kao i posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju koje se obavljaju bez naknade.”.

Član 14.

U Glavi petoj VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ naziv odeljka **2. Javni avio-prevoz**, nazivi članova i čl. 75 - 77. menjaju se i glase:

„2. Komercijalno letenje

a) Javni avio-prevoz

Član 75.

Javni avio-prevoz je let ili serija letova radi prevoza putnika, prtljaga, pošte i robe uz naplatu cene prevoza ili zakupnine.

Javni avio-prevoz može da bude redovan ili vanredan.

Redovan i vanredan avio-prevoz

Član 76.

Redovan avio-prevoz je serija letova sa sledećim karakteristikama:

1) na svakom letu, sedišta ili kapaciteti za prevoz robe i/ili pošte dostupni su javnosti za pojedinačnu kupovinu, neposredno od avio-prevozioca ili od njegovih ovlašćenih zastupnika;

2) prevoz se obavlja između dva ista ili više istih aerodroma:

(1) prema objavljenom redu letenja ili

(2) letovima koji su toliko redovni ili učestali, da su prepoznatljivi kao sistematična serija letova.

Vanredan avio-prevoz jeste svaki javni avio-prevoz koji nije redovni avio-prevoz.

Operativna dozvola

Član 77.

Javni avio-prevoz može da obavlja privredno društvo koje ima važeću operativnu dozvolu (avio-prevozilac).

Privrednom društvu izdaje se operativna dozvola ako:

1) ima sedište u Republici Srbiji;

2) poseduje važeći sertifikat vazduhoplovnog operatera;

3) raspolaže najmanje jednim vazduhoplovom po osnovu vlasništva ili na osnovu zakupa vazduhoplova bez posade;

4) je registrovano za obavljanje javnog avio-prevoza kao pretežne delatnosti;

5) njegova unutrašnja organizacija omogućava primenu odredaba ovog člana;

6) je u većinskom vlasništvu Republike Srbije ili državljana Republike Srbije i pod njihovom stvarnom kontrolom, neposrednom ili posrednom, ako potvrđenim međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;

7) ispunjava finansijske uslove iz člana 78. ovog zakona;

8) ispunjava uslove iz propisa o obaveznom osiguranju u saobraćaju;

9) ima poslovni ugled.”.

Član 15.

Naziv odeljka **3. Obavljanje javnog avio-prevoza** briše se, a nazivi članova i čl. 78 - 80. menjaju se i glase:

„Finansijski uslovi za izdavanje operativne dozvole

Član 78.

Privredno društvo koje prvi put podnosi zahtev za izdavanje operativne dozvole dužno je da dokaže da je:

1) u periodu od 24 meseca od otpočinjanja obavljanja javnog avio-prevoza sposobno da ispunjava svoje stvarne i moguće obaveze koje su realno procenjene;

2) za prva tri meseca od otpočinjanja obavljanja javnog avio-prevoza sposobno da pokrije svoje fiksne i operativne troškove nastale u poslovanju prema

poslovnom planu, koji se zasnivaju na realnim procenama, pri čemu se ne uzimaju u obzir prihodi od poslovanja.

Kao dokaz ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana, svaki podnosilac zahteva prilaže poslovni plan za najmanje prve tri godine poslovanja, koji sadrži finansijsku povezanost podnosioca zahteva sa drugim komercijalnim delatnostima u kojima učestvuje, neposredno ili preko povezanih privrednih društava i drugih pravnih lica, kao i druge zahtevane podatke o finansijskoj sposobnosti.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, privredno društvo koje podnosi zahtev za izdavanje operativne dozvole radi obavljanja prevoza vazduhoplovima čija je maksimalna masa na poletanju manja od 10 t i/ili s manje od 20 sedišta, dužno je da dokaže da njegov kapital iznosi najmanje 100.000 evra ili dinarsku protivvrednost te sume ili da, na zahtev Direktorata, priloži sve podatke potrebne za procenu njegove finansijske sposobnosti.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se na podnosioca zahteva iz stava 3. ovog člana ako on namerava da obavlja redovan avio-prevoz ili ako njegov promet premašuje 3.000.000 evra godišnje ili dinarsku protivvrednost te sume.

Izdavanje operativne dozvole

Član 79.

Operativnu dozvolu izdaje Direktorat na neodređeno vreme i ona važi sve dok avio-prevoznik ispunjava uslove za njeno izdavanje.

Avio-prevoznik mora u svakom trenutku da bude sposoban da, na zahtev Direktorata, dokaže da ispunjava propisane uslove za izdavanje operativne dozvole.

Operativna dozvola se ne izdaje za:

- 1) prevoz vazduhoplovom bez motora ili ultralakim vazduhoplovom s motorom;
- 2) lokalne letove.

U slučaju iz stava 3. ovog člana izdaje se samo sertifikat vazduhoplovnog operatera.

Provera ispunjenosti uslova za izdavanje operativne dozvole

Član 80.

Direktorat je dužan da po isteku 24 meseca od izdavanja operativne dozvole proveri da li avio-prevoznik i dalje ispunjava uslove koji su potrebni za njeno izdavanje, kao i uvek kada postoji sumnja u ispunjenost propisanih uslova.

Imalac operativne dozvole dužan je da Direktoratu, na njegov zahtev, dostavi podatke o ispunjenosti uslova koji su potrebni za izdavanje operativne dozvole.

Imalac operativne dozvole dužan je da Direktoratu dostavi godišnje finansijske izveštaje u roku od šest meseci od završetka finansijske godine, u skladu sa propisima kojima se uređuju računovodstvo i revizija.

U slučaju finansijske reorganizacije avio-prevoznika, Direktorat može da izda privremenu operativnu dozvolu sa rokom važenja do 12 meseci, pod uslovom da se time ne ugrožava bezbednost delatnosti koju obavlja avio-prevoznik, da se u toj dozvoli navedu eventualne izmene sertifikata vazduhoplovnog operatera, kao i da je finansijska reorganizacija moguća u periodu za koji je privremena dozvola izdata.”

Član 16.

Član 83. menja se i glasi:

„Član 83.

Uslovi i način pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage operativna dozvola i privremena operativna dozvola i način na koji avio-prevoznik dostavlja finansijske izveštaje Direktoratu bliže se uređuju propisom Direktorata.

Direktorat svake kalendarske godine objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” listu akata o izdavanju, suspenziji ili stavljanju van snage operativnih dozvola.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje ili izmenu operativne dozvole plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 17.

Naziv člana i član 84. menjaju se i glase:

„Sertifikat vazduhoplovnog operatera

Član 84.

Sertifikat vazduhoplovnog operatera je sertifikat koji se izdaje privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku ili državnom organu koji ima opremu, osoblje i organizaciju za bezbedno obavljanje delatnosti navedene u tom sertifikatu.

Imalac sertifikata vazduhoplovnog operatera dužan je da prilikom obavljanja delatnosti postupi u skladu sa uslovima navedenim u tom sertifikatu.

Sertifikat vazduhoplovnog operatera izdaje Direktorat na neodređeno vreme.

Direktorat menja, suspenduje ili stavlja van snage sertifikat vazduhoplovnog operatera ako operater vazduhoplova prestane da ispunjava neki od uslova koji je potreban za izdavanje sertifikata.”.

Član 18.

U nazivu člana 85. i u st. 1. i 2. reči: „potvrde o osposobljenosti za obavljanje javnog avio-prevoza” zamenjuju se rečima: „sertifikata vazduhoplovnog operatera”.

Član 19.

Član 86. menja se i glasi:

„Član 86.

Uslovi pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage sertifikat vazduhoplovnog operatera i obrazac sertifikata bliže se određuju propisom Direktorata.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje ili izmenu sertifikata vazduhoplovnog operatera plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 20.

U članu 87. stav 3. tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „a ukoliko daje u zakup vazduhoplov sa posadom dužan je da o tome obavesti Direktorat.”.

U stavu 5. posle reči: „Direktorata” zapeta i reči: „s tim što je postupak odlučivanja o davanju saglasnosti hitan” brišu se.

Posle stava 5. dodaje se stav 6, koji glasi:

„Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na zakup vazduhoplova koji se koristi u posebnim delatnostima u vazdušnom saobraćaju.”.

Član 21.

Član 91. menja se i glasi:

„Član 91.

Strani avio-prevoznik može da obavlja međunarodni javni avio-prevoz s Republikom Srbijom samo ako ima odobrenje za to, izuzev ako je potvrđenim međunarodnim ugovorom predviđeno da odobrenje nije potrebno.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje Direktorat.

Uslove pod kojima se izdaje odobrenje iz stava 1. ovog člana propisuje Direktorat.”.

Član 22.

U nazivu člana 92. reč: „redovnog” briše se.

Stav 2. menja se i glasi:

„Avio-prevoznik je obavezan da objavi ukupnu cenu avio-prevoza i da jasno navede elemente od kojih se ta ukupna cena sastoji.”.

Posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Uslove objavljivanja ukupne cene avio-prevoza i elemente te cene koji moraju da budu navedeni, kao i obaveze avio-prevoznika u pogledu pristupa javnosti cenama avio-prevoza, propisuje Direktorat.”.

Član 23.

U članu 93. stav 1. menja se i glasi:

„Direktorat, na predlog ministarstva nadležnog za poslove životne sredine, može da ograniči ili obustavi javni avio-prevoz na liniji ako su njime prekoračene granične vrednosti emisije zagađujućih materija u vazduhu ili granične vrednosti emisije buke u životnoj sredini, naročito ako prevoz u drugim vidovima saobraćaja pruža zadovoljavajući nivo usluga.”.

U stavu 3. reči: „minister nadležan za poslove saobraćaja” zamenjuju se rečju: „Direktorat.”.

Član 24.

Naziv člana i član 94. menjaju se i glase:

„Usaglašavanje reda letenja i dodela slotova

Član 94.

Red letenja je vreme poletanja i sletanja vazduhoplova u redovnom avio-prevozu i utvrđuje se posebno za letnji i posebno za zimski saobraćajni period.

Avio-prevoznik je dužan da red letenja objavi najkasnije 15 dana pre početka njegovog važenja, a izmene u redu letenja - najkasnije deset dana pre početka važenja izmenjenog reda letenja.

Avio-prevoznik obavlja delatnost u skladu sa objavljenim redom letenja sve dok on važi.

Avio-prevoznik je dužan da o obustavi prevoza ili izmeni reda letenja odmah obavesti javnost putem sredstava javnog informisanja.

Na aerodromima sa usklađenim redom letenja usaglašavanje reda letenja i dodelu slotova, na način utvrđen propisom iz stava 7. ovog člana, vrši usklađivač

reda letenja koga odredi operater aerodroma, a na koordinisanim aerodromima nezavisni koordinator.

Odluku o utvrđivanju ili promeni statusa aerodroma kao aerodroma sa usklađenim redom letenja ili koordinisanog aerodroma, kao i odluku o imenovanju nezavisnog koordinatora, na zahtev operatera aerodroma, donosi Direktorat, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Pravila za određivanje aerodroma sa usklađenim redom letenja, odnosno koordinisanih aerodroma, dodeljivanje slotova i usklađivanje reda letenja, planiranje saobraćaja na aerodromu sa usklađenim redom letenja ili na koordinisanom aerodromu, kao i rad koordinacionog odbora, koordinatora slotova i usklađivača reda letenja u cilju postizanja efikasnog, usklađenog i koordinisanog vazdušnog saobraćaja na aerodromima sa povećanim obimom saobraćaja, propisuje Direktorat.”.

Član 25.

Nazivi odeljaka 4 - 6. brišu se, a naziv člana 95. i čl. 95. i 96. menjaju se i glase:

„b) Posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju koje se obavljaju uz naknadu

Član 95.

Za obavljanje posebnih delatnosti u vazdušnom saobraćaju uz naknadu operater vazduhoplova podnosi Direktoratu izjavu o osposobljenosti za obavljanje tih delatnosti, a ako se radi o obavljanju posebnih delatnosti u vazdušnom saobraćaju visokog rizika operater vazduhoplova mora da poseduje i potvrdu o ispunjavanju uslova za obavljanje tih delatnosti.

Potvrdu o ispunjavanju uslova iz stava 1. ovog člana izdaje Direktorat na neodređeno vreme.

Za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje posebnih delatnosti u vazdušnom saobraćaju visokog rizika plaća se taksa Direktoratu.

Podzakonski propis

Član 96.

Vrste posebnih delatnosti u vazdušnom saobraćaju koje se obavljaju uz naknadu, pojam i vrste posebnih delatnosti visokog rizika, bliži uslovi i način obavljanja tih delatnosti, uslovi pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage potvrda o ispunjavanju uslova za obavljanje tih delatnosti, kao i izgled i sadržaj te potvrde, bliže se određuju propisom Direktorata.”.

Član 26.

Posle člana 96. dodaje se naziv odeljka 3, a naziv člana i član 97. menjaju se i glase:

„3. Nekomercijalno letenje i vazduhoplovne manifestacije*Nekomercijalno letenje***Član 97.**

Operater vazduhoplova koji se bavi nekomercijalnim letenjem, a pri tome koristi složeni motorni vazduhoplov, dužan je da dostavi Direktoratu izjavu kojom potvrđuje da je odgovarajuće osposobljen i da raspolaže sredstvima za izvršavanje odgovornosti u vezi sa korišćenjem vazduhoplova.

Uslovi koje mora da ispuni operater vazduhoplova koji obavlja nekomercijalno letenje, kao i sadržaj izjave iz stava 1. ovog člana, bliže se određuju propisom koji donosi Direktorat.”.

Član 27.

Glava šesta AERODROMI menja se i glasi:

**„Glava šesta
AERODROMI****1. Korišćenje i podela aerodroma***Korišćenje aerodroma***Član 99.**

Za poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova koriste se aerodromi.

Odredba stava 1. ovog člana se ne primenjuje na:

- 1) vazduhoplove čije se mesto sletanja zbog njihovih karakteristika ne može unapred odrediti (slobodni balon, paraglajder, zmaj bez motora);
- 2) vazduhoplove koji sleću u stanju nužde;
- 3) vazduhoplove koji obavljaju hitan medicinski prevoz;
- 4) vazduhoplove koji poleću ili sleću u svrhu traganja i spasavanja;
- 5) vazduhoplove koji učestvuju u gašenju požara;
- 6) letove koje obavljaju vojni vazduhoplovi;
- 7) letove za posebne namene koje obavlja ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove u izvršavanju operativnih poslova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, avion koji nije složeni motorni vazduhoplov, kao i helikopter, mogu da za poletanje i sletanje koriste mesta koja se nalaze izvan aerodroma, pod uslovima koje propisuje Direktorat.

*Podela aerodroma***Član 100.**

Aerodromi mogu biti civilni, vojni i mešoviti.

Civilni aerodrom je aerodrom koji se koristi za civilni vazdušni saobraćaj i kojim upravlja operater aerodroma.

Civilni aerodromi se razvrstavaju prema fizičkim osobinama i opremljenosti poletno-sletne staze i rulne staze, u skladu sa propisom koji donosi Direktorat.

Vojni aerodrom je aerodrom koji se koristi za vojno letenje i kojim upravlja ministarstvo nadležno za poslove odbrane.

Korišćenje vojnog aerodroma za civilni vazdušni saobraćaj

Član 101.

Vojni aerodrom ili deo vojnog aerodroma može da se koristi u civilne svrhe, kao mešoviti (vojno-civilni) aerodrom, ako o tome zaključe ugovor ministarstvo nadležno za poslove odbrane i civilni operater na vojnom aerodromu.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana se određuju poletno-sletne i rulne staze, parking pozicije, uređaji koji mogu da se upotrebljavaju za potrebe civilnog vazdušnog saobraćaja, način upotrebe i uslovi održavanja aerodroma ili pojedinih njegovih delova, uređaja ili sredstava i međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Ako se koristi u civilne svrhe vojni aerodrom ili deo vojnog aerodroma mora da ispunjava uslove koji su ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega propisani za civilni aerodrom, a operater aerodroma mora da ispunjava uslove propisane za civilnog operatera.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, vojni aerodrom ili deo vojnog aerodroma može da se koristi za pojedinačne civilne letove, ako operater vazduhoplova dobije odobrenje od ministarstva nadležnog za poslove odbrane.

Vojnim delom mešovitog aerodroma upravlja ministarstvo nadležno za poslove odbrane.

Korišćenje civilnog aerodroma za vojne letove

Član 102.

Civilni aerodrom ili deo civilnog aerodroma može da se koristi za vojne letove, ako o tome zaključe ugovor operater tog aerodroma i ministarstvo nadležno za poslove odbrane, uz prethodno pribavljeno mišljenje Direktorata o uticaju na bezbednost odvijanja civilnog vazdušnog saobraćaja.

U pogledu sadržaja ugovora o korišćenju civilnog aerodroma ili dela civilnog aerodroma za vojne letove primenjuje se odredba člana 101. stav 2. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, civilni aerodrom se može koristiti za pojedinačne letove vojnih vazduhoplova na osnovu saglasnosti operatera aerodroma.

Korišćenje aerodroma za međunarodni vazdušni saobraćaj. Vreme otvorenosti aerodroma

Član 103.

Aerodrom može da se koristi za međunarodni vazdušni saobraćaj ako operater aerodroma obezbedi uslove za prelazak državne granice u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita državne granice i ako je aktom Vlade određen granični prelaz za međunarodni saobraćaj na aerodromu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za međunarodni vazdušni saobraćaj se mogu koristiti drugi aerodromi, ako operater aerodroma, na zahtev i o svom trošku, obezbedi uslove za primenu zakona kojim se uređuje zaštita državne granice.

Vreme otvorenosti aerodroma je period u kome aerodrom koji se koristi za javni avio-prevoz mora biti otvoren za odvijanje javnog avio-prevoza i određuje ga Direktorat, na predlog operatera aerodroma.

Izvan vremena otvorenosti aerodroma vazduhoplov može da poleti sa aerodroma, odnosno sleti na aerodrom u terminu koji odredi operater aerodroma.

2. Sertifikat aerodroma, dozvola za korišćenje aerodroma i saglasnost za korišćenje aerodroma

Uslovi za korišćenje aerodroma u vazдушnom saobraćaju

Član 104.

Aerodrom može da se koristi u vazдушnom saobraćaju ako operater aerodroma ima sertifikat aerodroma, dozvolu za korišćenje aerodroma ili saglasnost za korišćenje aerodroma i ako u trenutku korišćenja aerodrom ispunjava sve uslove kako bi se vazdušni saobraćaj odvijao bezbedno, kao i sve uslove u pogledu obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.

Sertifikat aerodroma

Član 105.

Sertifikat aerodroma se izdaje operateru aerodroma koji je otvoren za javnu upotrebu i koji se koristi za javni avio-prevoz i izvođenje operacija uz korišćenje procedura instrumentalnog prilaza ili odlaska, ako:

- 1) ima asfaltiranu poletno-sletnu stazu dužine 800 m ili više, ili
- 2) isključivo opslužuje helikoptere.

Izuzetno, operateru aerodroma koji ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana, ali u toku godine ne ostvari promet putnika veći od 10.000 i ne ostvari više od 850 operacija povezanih sa prevozom tereta, Direktorat može izdati dozvolu za korišćenje aerodroma.

Dozvola za korišćenje aerodroma i saglasnost za korišćenje aerodroma

Član 106.

Dozvola za korišćenje se izdaje operateru aerodroma koji je namenjen za poletanje i sletanje vazduhoplova čija je maksimalna sertifikovana masa na poletanju (MSTOM) veća od 2.370 kg i koji je namenjen za obavljanje javnog avio-prevoza.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, dozvola za korišćenje se izdaje operateru aerodroma koji je namenjen za poletanje i sletanje vazduhoplova čija je sertifikovana masa na poletanju (MSTOM) manja od 2.370 kg, ako je namenjen za obavljanje javnog avio-prevoza putnika ili obuku pilota.

Operateru aerodroma koji nije obuhvaćen st. 1 i 2. ovog člana izdaje se saglasnost za korišćenje aerodroma.

Osim ako je drugačije propisano, odredbe ovog zakona koje se odnose na dozvolu za korišćenje aerodroma shodno se primenjuju na sertifikat aerodroma.

Direktorat vodi evidenciju aerodroma kojima je izdata dozvola za korišćenje, odnosno saglasnost za korišćenje.

Izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma

Član 107.

Direktorat izdaje dozvolu, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma ako utvrdi da aerodrom i operater aerodroma ispunjavaju uslove predviđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega u pogledu: fizičkih karakteristika aerodroma, opremljenosti aerodroma vizuelnim pomoćnim sredstvima za navigaciju (oznake, svetla, znaci, markeri), prepreka i sredstava za obeležavanje prepreka i površina sa ograničenom upotrebom, električnih sistema, operativnih službi, opreme i instalacija aerodroma, u pogledu tehničkog održavanja aerodroma, kao i u pogledu obezbeđivanja.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za korišćenje aerodroma operater aerodroma je dužan da Direktoratu dostavi aerodromski priručnik, a uz zahtev za izdavanje saglasnosti za korišćenje aerodroma operater aerodroma je dužan da Direktoratu dostavi uputstvo za korišćenje aerodroma.

Struktura, sadržaj, način vođenja i odobravanja aerodromskog priručnika i uputstva za korišćenje aerodroma, kao i druga dokumentacija koja je potrebna za odlučivanje o zahtevu, bliže se određuju propisom Direktorata.

Za proveru ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, plaća se taksa Direktoratu.

Specifikacija dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma

Član 108.

Aerodrom se može koristiti u vazдушnom saobraćaju samo u skladu sa uslovima koje Direktorat odredi u specifikaciji dozvole za korišćenje, odnosno specifikaciji saglasnosti za korišćenje aerodroma.

Sadržaj specifikacije dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma bliže se određuje propisom koji donosi Direktorat.

Važenje dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma

Član 109.

Dozvolu za korišćenje aerodroma i saglasnost za korišćenje aerodroma Direktorat izdaje na neodređeno vreme.

Po izdavanju dozvole za korišćenje aerodroma Direktorat vrši periodične provere imaoća dozvole, prema programu periodične provere.

Direktorat suspenduje ili stavlja van snage dozvolu, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma, ako imalac dozvole odnosno saglasnosti prestane da ispunjava neki od uslova koji je potreban za izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti.

Obaveštavanje o promenama i prekid korišćenja aerodroma

Član 110.

Operater aerodroma koji je otvoren za javnu upotrebu je dužan da obavesti Direktorat i nadležnu jedinicu kontrole letenja o planiranim radovima većeg obima koji mogu da dovedu do zatvaranja aerodroma ili ograničenja njegovog korišćenja, kao i o svim drugim promenama koje se odnose na uslove pod kojim je izdata dozvola, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma.

Ako aerodrom ili operater aerodroma prestane da ispunjava, u celini ili delimično, neki od uslova u pogledu bezbednosti odvijanja vazdušnog saobraćaja ili obezbeđivanja u vazduhoplovstvu, operater aerodroma je dužan da ograniči ili da trajno ili privremeno prekine njegovo korišćenje i da o tome obavesti Direktorat i nadležnu jedinicu kontrole letenja.

Izmena dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma

Član 111.

Ako operater aerodroma, u toku važenja dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, namerava da izvrši izmene na aerodromu koje mogu da utiču na specifikaciju dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, dužan je da podnese Direktoratu zahtev za izmenu dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, sa dokumentacijom na kojoj zasniva svoj zahtev.

Operater aerodroma je dužan da zahtev iz stava 1. ovog člana podnese Direktoratu najkasnije 60 dana pre planirane promene stanja.

Na osnovu zahteva za izmenu dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, Direktorat sprovodi proveru i to u obimu koji je neophodan da bi se donela odluka o izmeni dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma.

Za proveru ispunjenosti uslova za izmenu dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, plaća se taksa Direktoratu.

Prenos dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma

Član 112.

Operater aerodroma može, uz odobrenje Direktorata, da prenese važeću dozvolu, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma na drugog operatera, pri čemu prenosilac dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma zadržava svu odgovornost za korišćenje aerodroma, sve dok Direktorat ne odobri prenos.

Direktorat odobrava prenos dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma ako na osnovu izvršene provere utvrdi da primalac dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, ispunjava uslove za izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Za proveru ispunjenosti uslova za prenos dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, plaća se taksa Direktoratu.

Privremena dozvola za korišćenje aerodroma

Član 113.

U toku postupka za izdavanje ili prenos dozvole za korišćenje aerodroma, Direktorat može, na predlog podnosioca zahteva za izdavanje, odnosno prenos dozvole, da izda privremenu dozvolu za korišćenje aerodroma.

Direktorat izdaje privremenu dozvolu za korišćenje aerodroma ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) ako je otpočeo postupak za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izdavanje ili prenos dozvole i pri tome postoji znatna verovatnoća da će se taj postupak pozitivno okončati;
- 2) ako je izdavanje privremene dozvole od javnog značaja i ne ugrožava odvijanje vazdušnog saobraćaja u pogledu bezbednosti i obezbeđivanja.

Privremena dozvola za korišćenje aerodroma važi najduže jednu godinu od dana izdavanja i prestaje da važi:

- 1) donošenjem rešenja o izdavanju dozvole za korišćenje aerodroma ili odbijanju zahteva za izdavanje te dozvole; ili
- 2) donošenjem rešenja kojim se odobrava prenos dozvole za korišćenje aerodroma ili odbija zahtev za prenos dozvole;
- 3) istekom vremena na koje je privremena dozvola izdata.

Odredbe ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega koji se odnose na operatera aerodroma primenjuju se i na imaooca privremene dozvole za korišćenje aerodroma.

Podzakonski propis

Član 114.

Uslovi i postupak za izdavanje dozvole za korišćenje aerodroma i saglasnosti za korišćenje aerodroma, uslovi i način pod kojima se menja, suspenduje ili stavlja van snage dozvola, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma, uslovi i postupak

za izdavanje privremene dozvole za korišćenje aerodroma, uslovi i postupak za prenos dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, kao i uslovi pod kojima se aerodrom koristi u vazдушnom saobraćaju, bliže se uređuju propisom Direktorata.

3. Planiranje, projektovanje i izgradnja aerodroma

Posebni uslovi za planiranje, projektovanje, izgradnju, dogradnju, adaptaciju ili rekonstrukciju aerodroma

Član 115.

Aerodrom mora biti planiran, projektovan i izgrađen na način koji omogućava da se poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova, kao i pružanje usluga zemaljskog opsluživanja, obavlja bezbedno i koji omogućava ispunjenje zahteva u pogledu obezbeđivanja.

Investitor i operater aerodroma su dužni da obezbede da se planiranje, projektovanje, izgradnja, dogradnja, adaptacija i rekonstrukcija aerodroma vrši u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji objekata, kao i posebnim uslovima koji su utvrđeni propisom iz člana 114. ovog zakona.

Izrađivač planske dokumentacije koja se odnosi na izgradnju, dogradnju, adaptaciju i rekonstrukciju aerodroma i planske dokumentacije kojom se uređuje prostor oko aerodroma, pre javnog uvida dostavlja Direktoratu plansku dokumentaciju radi pribavljanja mišljenja.

Odobrenje dokumentacije

Član 116.

Pre upućivanja zahteva za izdavanje građevinske dozvole nadležnom organu i/ili pre otpočinjanja izvođenja radova, investitor je dužan da radi odobrenja Direktoratu dostavi tehničku i bezbednosnu dokumentaciju, kojom se dokazuje održavanje prihvatljivog nivoa bezbednosti vazdušnog saobraćaja i obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje Direktorat, uz saglasnost ministarstava nadležnih za poslove odbrane, unutrašnje poslove i poslove carine, ako je aerodrom značajan za poslove iz njihove nadležnosti.

Za postupanje po zahtevu za odobrenje dokumentacije plaća se taksa Direktoratu.

Posle izvršene izgradnje, dogradnje, adaptacije ili rekonstrukcije aerodroma Direktorat vrši proveru radi utvrđivanja da su radovi izvršeni u skladu sa odobrenom dokumentacijom.

U proveru iz stava 4. ovog člana, učestvuju i predstavnici ministarstava nadležnih za poslove odbrane, unutrašnje poslove i poslove carine, ako je aerodrom značajan za poslove iz njihove nadležnosti.

Za proveru iz stava 4. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.

Saglasnost za postavljanje objekata, instalacija i uređaja koji mogu biti prepreka

Član 117.

Prepreke koje ugrožavaju bezbednost vazdušnog saobraćaja moraju da se uklone ili sruše, a prepreke koje mogu da utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja moraju da se obeleže za uočavanje danju, noću i u uslovima smanjene vidljivosti.

Investitor može tek po pribavljenoj saglasnosti Direktorata da gradi ili postavi objekte, instalacije i uređaje na području ili izvan područja aerodroma, a koji kao prepreka mogu da utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja.

Direktorat izdaje saglasnost iz stava 2. ovog člana ako utvrdi da se tim objektima, instalacijama ili uređajima ne ugrožava bezbednost vazdušnog saobraćaja.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje saglasnosti iz stava 2. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.

Obeležavanje prepreka

Član 118.

Ako prepreka podleže obeležavanju, Direktorat u rešenju kojim izdaje saglasnost za postavljanje objekata, instalacija ili uređaja koji mogu biti prepreka, nalaže da se prepreka obeleži.

Prepreku obeležava:

1) vlasnik objekta, instalacije ili uređaja koji predstavlja prepreku, ako je prepreka izgrađena ili postavljena nakon izgradnje aerodroma, ako se prepreka nalazi izvan područja aerodroma ili ako je prepreka pokretna;

2) operater aerodroma, ako je aerodrom izgrađen u blizini prepreke.

Način na koji se utvrđuje da li objekat, instalacija ili uređaj predstavlja prepreku, kao i način obeležavanja prepreka bliže propisuje Direktorat.

Saglasnost za postavljanje objekata, instalacija i uređaja koji mogu da utiču na rad radio-uređaja

Član 119.

Investitor može tek po pribavljenoj saglasnosti Direktorata da gradi ili postavi objekte, instalacije i uređaje na području ili izvan područja aerodroma, a koji mogu da utiču na rad radio-uređaja koji se koriste u vazdušnoj plovidbi.

Direktorat izdaje saglasnost iz stava 1. ovog člana ako utvrdi da ti objekti, instalacije ili uređaji ne utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja.

Način na koji se utvrđuje da li objekat, instalacija ili uređaj može da utiče na rad radio-uređaja koji se koriste u vazdušnoj plovidbi bliže propisuje Direktorat.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.

4. Održavanje aerodroma i aerodromske službe

Određivanje uslova za korišćenje aerodroma, pregled i održavanje aerodroma

Član 120.

Operater aerodroma je dužan da preduzme sve mere koje su potrebne za bezbedno poletanje, sletanje, kretanje i boravak vazduhoplova, kao i pružanje usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromu.

Operater aerodroma koji je otvoren za javnu upotrebu je dužan da odredi uslove za korišćenje aerodroma, radi omogućavanja nesmetane upotrebe manevarskih površina i platformi, objekata, uređaja i opreme prema nameni, tehničkim svojstvima i kapacitetu aerodroma.

Operater aerodroma je dužan da na aerodromu obezbedi redovan pregled i održavanje poletno-sletnih, rulnih i drugih staza, platformi, objekata, instalacija,

uređaja i opreme koji omogućavaju bezbedno poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova i da o njihovom stanju obaveštava nadležnu jedinicu kontrole letenja.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuje način na koji se vrše pregledi i održavanje aerodroma, vrste pregleda i održavanja, kao i planovi i programi pregleda i održavanja aerodroma.

Upravljanje platformom

Član 121.

Operater aerodroma je dužan da uspostavi upravljanje aktivnostima i kontrolu kretanja vazduhoplova i vozila na platformi aerodroma.

Usluge kojima se obezbeđuje upravljanje aktivnostima i kontrola kretanja vazduhoplova i vozila na platformi aerodroma operater aerodroma može ugovorom poveriti drugom privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku.

Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik kome su poverene usluge upravljanja platformom je dužno da dostavi Direktoratu izjavu o osposobljenosti za pružanje tih usluga.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi koje moraju da ispune pružaoci usluga upravljanja platformom, kao i uslovi koji se odnose na podnošenje i važenje izjave o osposobljenosti za pružanje tih usluga.

Smanjenje opasnosti od prisustva ptica i drugih životinja

Član 122.

Operater aerodroma je dužan da, u saradnji sa nadležnim organima državne uprave i lokalne samouprave, preduzima mere za uklanjanje ili sprečavanje nastajanja deponija smeća ili drugih sadržaja koji mogu da privuku ptice i druge životinje na aerodrom ili njegovu okolinu, a u slučajevima kada uklanjanje sadržaja nije moguće, dužan je da obezbedi da svaki rizik za vazduhoplov bude procenjen i smanjen na najmanju moguću meru.

Operater aerodroma je dužan da obezbedi osmatranje kretanja i rasterivanje ptica i drugih životinja na području aerodroma i u njegovoj okolini, da obezbedi prikupljanje informacija od operatera vazduhoplova, aerodromskog osoblja i drugih izvora o prisustvu ptica ili drugih životinja na aerodromu i u njegovoj okolini, da vrši analizu tih informacija, kao i da preduzima druge mere kojima se verovatnoća sudara između ptica i drugih životinja i vazduhoplova svodi na najmanju moguću meru.

Direktorat donosi propis kojim se bliže uređuje način na koji se smanjuje opasnost od prisustva ptica i drugih životinja na aerodromu i u njegovoj okolini.

Zaštita aerodroma od nekontrolisanog pristupa ljudi i životinja

Član 123.

Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma je dužan da na aerodromu postavi ogradu ili drugu prikladnu prepreku, radi sprečavanja ulaska životinja koje su dovoljno velike da mogu predstavljati opasnost za vazduhoplov, kao i radi sprečavanja slučajnog ili namernog pristupa neovlašćenih lica na površinu aerodroma koja nije javna.

Operater aerodroma koji poseduje dozvolu, odnosno saglasnost za korišćenje je dužan da na aerodromu postavi ogradu ili drugu prikladnu prepreku ili da preduzme drugu odgovarajuću meru zaštite aerodroma, samo ako Direktorat prilikom provere uslova za izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti proceni da je to postavljanje neophodno sa stanovišta bezbednosti vazdušnog saobraćaja.

Direktorat donosi propis kojim se bliže uređuje način zaštite aerodroma od nekontrolisanog pristupa ljudi i životinja i propisuju kriterijumi za procenu iz stava 2. ovog člana.

Spasilačko-vatrogasna služba i spasilačko-vatrogasno obezbeđenje

Član 124.

Operater aerodroma koji poseduje dozvolu za korišćenje aerodroma je dužan da na aerodromu organizuje, u zavisnosti od vatrogasne kategorije aerodroma, spasilačko-vatrogasnu službu ili spasilačko-vatrogasno obezbeđenje.

Operater aerodroma koji poseduje saglasnost za korišćenje je dužan da na aerodromu koji je otvoren za javnu upotrebu organizuje spasilačko-vatrogasno obezbeđenje.

Direktorat donosi propis kojim se određuju način utvrđivanja vatrogasne kategorije aerodroma, uslovi koje mora da ispunjava spasilačko-vatrogasna služba, odnosno spasilačko-vatrogasno obezbeđenje na aerodromu, minimalna oprema i sredstva za gašenje požara i spasavanje, minimalan broj i uslovi koje mora da ispunjava spasilačko-vatrogasno osoblje, minimum prostorija, uređaja i instalacija spasilačko-vatrogasne službe, kao i njeno postupanje u slučaju prinudnog sletanja, udesa ili ozbiljne nezgode na aerodromu.

Operater aerodroma može ugovorom da poveri obavljanje poslova spasilačko-vatrogasne službe, odnosno spasilačko-vatrogasnog obezbeđenja drugoj organizaciji (profesionalne vatrogasne jedinice grada i sl), pri čemu ta organizacija mora da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega u pogledu osoblja, vozila, opreme i sredstava za gašenje požara i spasavanje.

Služba hitne medicinske pomoći i medicinsko obezbeđenje

Član 125.

Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma je dužan da na aerodromu obezbedi službu hitne medicinske pomoći, a operater aerodroma koji poseduje dozvolu za korišćenje je dužan da na aerodromu organizuje medicinsko obezbeđenje.

Operater aerodroma koji poseduje saglasnost za korišćenje je dužan da na aerodromu koji je otvoren za javnu upotrebu organizuje medicinsko obezbeđenje.

Operater aerodroma na kome se organizuje služba hitne medicinske pomoći je dužan da obezbedi odgovarajuće osoblje, prostor, opremu, aparate, uređaje i sanitetska vozila, kao i da utvrdi operativne postupke i postupke u vanrednim situacijama.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi za vršenje poslova službe hitne medicinske pomoći i medicinskog obezbeđenja na aerodromima.

Operater aerodroma može ugovorom da poveri obavljanje poslova službe hitne medicinske pomoći, odnosno medicinskog obezbeđenja zdravstvenoj ustanovi, pri čemu ta ustanova mora da ispunjava uslove određene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

5. Usluge zemaljskog opsluživanja

Vrste usluga zemaljskog opsluživanja

Član 126.

Na aerodromima koji su namenjeni za javni avio-prevoz mogu da se pružaju sledeće usluge zemaljskog opsluživanja:

- 1) administrativni poslovi i kontrola;
- 2) opsluživanje putnika;
- 3) prihvata i otprema predatog prtljaga;
- 4) prihvata i otprema pošte i robe;
- 5) prihvata i otprema vazduhoplova na platformi;
- 6) opsluživanje vazduhoplova;
- 7) snabdevanje vazduhoplova gorivom i mazivom;
- 8) održavanje vazduhoplova;
- 9) priprema leta i usluge za posadu;
- 10) prevoz putnika i posade od vazduhoplova i do vazduhoplova;
- 11) snabdevanje vazduhoplova hranom i pićem.

Dozvola za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja

Član 127.

Usluge zemaljskog opsluživanja može da pruža privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je registrovan u Republici Srbiji i koji poseduje dozvolu za pružanje jedne ili više usluga zemaljskog opsluživanja koju izdaje Direktorat.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, usluge zemaljskog opsluživanja može da pruža operater aerodroma ili telo koje upravlja aerodromom ako ispunjava uslove propisane za pružaoaca usluga zemaljskog opsluživanja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ne izdaje se posebna dozvola za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja, već se te usluge navode u dozvoli za korišćenje aerodroma.

Direktorat izdaje dozvolu za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja ako utvrdi da podnosilac zahteva ispunjava organizacione, finansijske, tehničke, tehnološke i personalne uslove za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja.

Za proveru ispunjenosti uslova za izdavanje, izmenu i produženje roka važenja dozvole za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja plaća se taksa Direktoratu.

Samoopsluživanje

Član 128.

Avio-prevoznik može da, za sopstvene potrebe, obavlja jednu ili više usluga zemaljskog opsluživanja (u daljem tekstu: samoopsluživanje).

Usluge iz člana 126. tač. 2)-5) i 7) ovog zakona podležu izdavanju dozvole za samoopsluživanje.

Direktorat izdaje dozvolu za samoopsluživanje ako utvrdi da podnosilac zahteva ispunjava organizacione, tehničke, tehnološke i personalne uslove za obavljanje samoopsluživanja.

Za proveru ispunjenosti uslova za izdavanje, izmenu i produženje roka važenja dozvole za samoopsluživanje plaća se taksa Direktoratu.

Važenje dozvole za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja i dozvole za samoopsluživanje

Član 129.

Dozvola za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja i dozvola za samoopsluživanje se izdaju na određeno vreme.

Direktorat suspenduje ili stavlja van snage dozvole iz stava 1. ovog člana, ako imalac dozvole prestane da ispunjava neki od uslova koji je potreban za izdavanje dozvole.

Direktorat donosi propis kojim se bliže uređuju uslovi i način pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage dozvola za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja i dozvola za samoopsluživanje, određuje vreme na koje se izdaju te dozvole, uređuje pristup tržištu usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromima, određuju usluge zemaljskog opsluživanja i usluge samoopsluživanja kod kojih može da se ograniči broj njihovih pružalaca, bliže opisuju pojedine usluge od kojih se sastoji zemaljsko opsluživanje, određuju uslovi pod kojima može da se ograniči broj pružalaca usluga i broj avio-prevozlaca koji imaju pravo na samoopsluživanje, kao i merila i postupak po kojima se biraju pružaoci usluga.

Slobodan pristup tržištu. Pristup aerodromskoj infrastrukturi

Član 130.

Na aerodromu koji se koristi za javni avio-prevoz sa godišnjim prometom većim od 2.000.000 putnika ili 50.000 t robe, pružaoci usluga zemaljskog opsluživanja imaju slobodan pristup tržištu, radi pružanja jedne ili više usluga.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, na pojedinim aerodromima Direktorat može ograničiti broj pružalaca usluga zemaljskog opsluživanja, odnosno pravo na samoopsluživanje pod uslovima predviđenim propisom iz člana 129. stav 3. ovog zakona.

Avio-prevoznik samostalno odlučuje o tome da li će i sa kim zaključiti ugovor o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja.

Operater aerodroma je dužan da objavi listu aerodromske infrastrukture, da odredi naknadu za pristup toj infrastrukturi, da omogući pružaocima usluga zemaljskog opsluživanja pristup aerodromskoj infrastrukturi pod objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima, kao i da sa pružaocima usluga zemaljskog opsluživanja zaključi ugovor o korišćenju aerodromske infrastrukture.

Obaveze pružalaca usluga zemaljskog opsluživanja i samoopsluživanja.

Podugovaranje

Član 131.

Imalac dozvole za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja ili dozvole za samoopsluživanje je dužan da obezbedi kontinuitet u pružanju usluga zemaljskog opsluživanja ili samoopsluživanja, kao i da usluge za koje mu je izdata dozvola pruža na pošten i nediskriminatoran način.

Pružalac usluga zemaljskog opsluživanja je dužan da računovodstveno razdvoji delatnosti pružanja usluga zemaljskog opsluživanja od ostalih delatnosti koje obavlja.

Imalac dozvole za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja može ugovorom poveriti pružanje pojedinih usluga zemaljskog opsluživanja drugom pravnom licu ili preduzetniku (podugovaraču) koji poseduje važeću dozvolu za pružanje tih usluga zemaljskog opsluživanja.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, podugovarač ne može ugovorom dalje poveravati njihovo vršenje drugim subjektima.

Savet avio-prevozlaca koji koriste aerodromske usluge

Član 132.

Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma dužan je da obrazuje Savet avio-prevozlaca koji koriste aerodromske usluge.

Savet iz stava 1. ovog člana zastupa interese korisnika aerodromskih usluga, predlaže poboljšanje uslova pod kojima se koristi aerodrom i odvija vazdušni saobraćaj, razmatra proširenje kapaciteta aerodroma, daje mišljenje o kandidatima za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja i samoopsluživanja i daje mišljenje pri dodeli slotova vodeći računa o ravnopravnom položaju avio-prevozlaca koji koriste aerodromske usluge.

Način obrazovanja Saveta avio-prevozlaca koji koriste aerodromske usluge i način njegovog rada propisuje Direktorat.

Aerodromske naknade

Član 133.

Operater aerodroma ima pravo na aerodromsku naknadu koju plaćaju korisnici aerodroma za korišćenje objekata, sredstava, uređaja i usluga, koje isključivo pruža operater aerodroma i koje se odnose na sletanje, poletanje, sisteme osvetljenja, boravak parkiranog vazduhoplova, kao i brigu o putnicima i robi.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju usluge za koje se plaćaju naknade operateru aerodroma, osnovna merila za obračunavanje aerodromskih naknada i aerodromi na koje se ta merila primenjuju.

Aerodromske naknade su oslobođeni domaći državni vazduhoplovi na letovima posebne namene.

Operater aerodroma određuje visinu aerodromskih naknada na način kojim se neće diskriminisati pojedini korisnici aerodroma.

Operater aerodroma dužan je da o razlozima zbog kojih planira povećanje pojedine naknade i o njenoj planiranoj visini obavesti sve korisnike aerodromskih usluga najkasnije 60 dana pre planiranog početka primene povećane naknade.

Ako operater aerodroma i korisnici aerodroma ne postignu dogovor o predloženim izmenama sistema obračunavanja ili visine aerodromskih naknada, svaka strana može da se obrati Direktoratu, koji procenjuje opravdanost razloga za izmenu sistema obračunavanja i visine aerodromskih naknada, vrši stručnu analizu, donosi odluku o izmeni sistema obračunavanja i visine aerodromskih naknada nakon konsultacija s operaterom aerodroma i korisnicima aerodroma, u skladu sa propisom iz stava 2. ovog člana.

6. Helidromi*Dozvola za korišćenje helidroma i saglasnost za korišćenje helidroma*

Član 134.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na dozvolu, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma, shodno se primenjuju na helidrome.

Uslovi i postupak za izdavanje dozvole za korišćenje helidroma i saglasnosti za korišćenje helidroma, uslovi i način pod kojima se menja, suspenduje ili stavlja van snage dozvola za korišćenje helidroma, odnosno saglasnost za korišćenje helidroma, uslovi i postupak za izdavanje privremene dozvole za korišćenje helidroma, uslovi i postupak za prenos dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje helidroma, kao i uslovi pod kojima se helidrom koristi u vazdušnom saobraćaju, bliže se uređuju propisom Direktorata.”.

Član 28.

U članu 135. stav 1. reči: „kontinuirano ploviben” zamenjuju se rečima: „sposoban da bezbedno učestvuje u vazdušnom saobraćaju”.

Član 29.

U članu 142. stav 5. menja se i glasi:

„Ako se vazduhoplov briše iz Registra vazduhoplova radi upisa u strani registar Direktorat izdaje potvrdu o brisanju, a ako je vazduhoplov ploviben Direktorat, na zahtev stranke, izdaje i potvrdu o plovibenosti za izvoz.”.

Član 30.

U članu 149. stav 2. reči: „koji ne podleže” zamenjuju se rečima: „fizičko lice koje ne podleže”.

Član 31.

U članu 150. stav 4. reč: „naknada” zamenjuje se rečju: „taksa”.

Posle stava 4. dodaju se st. 5 - 8, koji glase:

„Direktorat vrši proveru 12 meseci po izdavanju dozvole za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti, a posle toga svaka 24 meseca, da li lice iz stava 1. ovog člana i dalje ispunjava uslove za obavljanje te delatnosti.

Za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje delatnosti plaća se taksa Direktoratu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u skladu sa uslovima koji su utvrđeni potvrđenim međunarodnim ugovorom, dozvolu za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti projektovanja određenih kategorija vazduhoplovnih proizvoda, delova, uređaja i opreme izdaje Evropska agencija za bezbednost vazdušnog saobraćaja (u daljem tekstu: EASA).

U slučaju kada Direktorat vrši proveru vazduhoplovno-tehničke organizacije u ime EASA, plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 32.

U članu 151. stav 2. menja se i glasi:

„Dokument koji je izdao ili priznao nadležan organ države članice Evropske unije ili EASA prihvata se, bez vođenja postupka za priznavanje, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom.”.

U stavu 3. reč: „naknada” zamenjuje se rečju: „taksa”.

Član 33.

U članu 153. stav 4. menja se i glasi:

„Uslove pod kojima se utvrđuje tip vazduhoplovnog proizvoda, kao i tehničke propise o plovibenosti utvrđuje Direktorat.”.

Član 34.

U članu 154. stav 3. reči: „izdaje se potvrda o tipu” zamenjuju se rečima: „Direktorat izdaje potvrdu o tipu”.

U stavu 5. reč: „naknada” zamenjuje se rečju: „taksa”.

Posle stava 5. dodaje se stav 6, koji glasi:

„Izuzetno od stava 3. ovog člana, potvrdu o tipu, potvrdu o generisanoj buci i potvrdu o emisiji štetnih gasova za određene kategorije vazduhoplovnih proizvoda

izdaje EASA, u skladu sa uslovima koji su utvrđeni potvrđenim međunarodnim ugovorom.”.

Član 35.

U članu 155. stav 2. menja se i glasi:

„Dokument o tipu koji je izdala ili priznala EASA prihvata se, bez vođenja postupka za priznavanje, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom.”.

U stavu 3. reč: „naknada” zamenjuje se rečju: „taksa”.

Član 36.

U članu 157. stav 2. menja se i glasi:

„Kontinuirana plovidbenost vazduhoplova dokazuje se potvrdom o plovidbenosti i potvrdom o proveru plovidbenosti.”.

Stav 3. briše se.

Član 37.

Naziv člana i član 160. menjaju se i glase:

„Izdavanje i produženje važenja potvrde o proveru plovidbenosti

Član 160.

U zavisnosti od utvrđenog tipa, namene i kategorije vazduhoplova, potvrdu o proveru plovidbenosti izdaje ili produžava vazduhoplovno-tehnička organizacija koja ima dozvolu za to ili Direktorat.

Vlasnik ili korisnik vazduhoplova koji namerava da održi kontinuiranu plovidbenost dužan je da obezbedi produženje važenja potvrde o proveru plovidbenosti na svakih 12 meseci.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za vazduhoplove koji nemaju potvrdu o tipu izdatu ili priznatu od strane EASA, potvrdu o proveru plovidbenosti izdaje Direktorat na svakih 12 meseci.

Ako izdavanje ili produženje važenja potvrde o proveru plovidbenosti vrši Direktorat, na postupanje po zahtevu za izdavanje, odnosno produženje važenja potvrde o proveru plovidbenosti plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 38.

Član 161. menja se i glasi:

„Član 161.

U zavisnosti od utvrđenog tipa, namene i kategorije vazduhoplova, periodični pregled vazduhoplova radi izdavanja potvrde o proveru plovidbenosti obavlja Direktorat ili vazduhoplovno-tehnička organizacija koja ima dozvolu za to i koju izabere korisnik vazduhoplova.

Ako periodični pregled iz stava 1. ovog člana obavlja Direktorat, za njegovo obavljanje plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 39.

Član 162. briše se.

Član 40.

U Glavi sedmoj **VAZDUHOPLOVNI PROIZVODI, DELOVI, UREĐAJI I OPREMA**, naziv odeljka **2. Prekid kontinuirane plovidbenosti. Program održavanja vazduhoplova** i član 164. menjaju se i glase:

„2. Program održavanja vazduhoplova**Član 164.**

Da bi vazduhoplov ostao kontinuirano plovidben korisnik vazduhoplova je dužan da obavi radove održavanja vazduhoplova koji su predviđeni programom održavanja vazduhoplova.

Program održavanja vazduhoplova je skup mera i procedura koje se preduzimaju da bi se održala kontinuirana plovidbenost vazduhoplova i primenjuje se kada ga odobri Direktorata.

Za odobrenje programa održavanja vazduhoplova plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 41.

Naziv odeljka **3. Tehnički let** i član 165. menjaju se i glase:

„3. Dozvola za let**Član 165.**

Direktorata izdaje dozvolu za let vazduhoplova koji ne ispunjava ili za koji još nije dokazano da ispunjava tehničke propise za plovidbenost, ali je sposoban da bezbedno leti pod određenim uslovima.

Direktorata utvrđuje uslove i ograničenja pod kojima se odvija let vazduhoplova kome je izdata dozvola za let.

Za izdavanje dozvole za let plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 42.

Član 166. briše se.

Član 43.

U članu 167. reči: „i kome se plaća naknada za periodični pregled vazduhoplova” i reč: „tehnički” brišu se.

Član 44.

Naziv odeljka **5. Plovidbenost drugih vazduhoplovnih proizvoda** i član 168. menjaju se i glase:

„5. Plovidbenost drugih vazduhoplovnih proizvoda i padobrana**Član 168.**

Plovidbenost ultralakih vazduhoplova, amaterski građenih vazduhoplova, drugih vazduhoplovnih proizvoda i padobrana bliže se određuje propisom Direktorata.”.

Član 45.

Član 171. menja se i glasi:

„Član 171.

Vazduhoplovno osoblje čiji poslovi neposredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja deli se na letačko, neletačko i kabinsko osoblje.

Letačko osoblje čine pilot vazduhoplova, inženjer letač, navigator letač i padobranac.

Neletačko osoblje čine kontrolor letenja, student kontrolor letenja, osoblje koje održava vazduhoplov, vazduhoplovno-tehničko osoblje kontrole letenja i vazduhoplovni dispečer.

Kabinsko osoblje je osoblje koje na osnovu dozvole obavlja određene poslove u vezi sa bezbednošću lica ukrcanih u vazduhoplov.”

Član 46.

U članu 172. stav 4. briše se.

Član 47.

U članu 173. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Za proveru stručne osposobljenosti plaća se taksa Direktoratu.”

Član 48.

U članu 174. reči: „tehničko osoblje pružalaca usluga u vazdušnoj plovidbi” zamenjuju se rečima: „vazduhoplovno-meteorološko osoblje”.

Član 49.

U članu 175. stav 3. menja se i glasi:

„Uz potvrdu o obučenosti iz stava 2. ovog člana osoblje koje obavlja pregled obezbeđivanja na aerodromu mora da poseduje i sertifikat koji izdaje Direktorat.”

Posle stava 3. dodaju se st. 4-6, koji glase:

„Bliže razvrstavanje osoblja čiji poslovi posredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja, uslove pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage potvrda o obučenosti, obrazac potvrde o obučenosti, kao i uslove pod kojima se izdaje i menja sertifikat iz stava 3. ovog člana, propisuje Direktorat.

Odredbe čl. 184-186. ovog zakona shodno se primenjuju na suspenziju i stavljanje van snage sertifikata iz stava 3. ovog člana.

Za izdavanje i izmenu sertifikata iz stava 3. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.”

Član 50.

Član 179. menja se i glasi:

„Član 179.

Obuka za sticanje, produženje ili obnovu važenja dozvola, ovlašćenja, sertifikata i potvrda o obučenosti vazduhoplovnog osoblja se vrši u centrima za obuku prema nastavnim programima koje odobrava Direktorat.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obuku za sticanje ili obnovu važenja dozvole kabinskog osoblja može da vrši i operater vazduhoplova u javnom avio-prevozu.

Svojstvo centra za obuku vazduhoplovnog osoblja stiče organizacija koja ima potvrdu o pravu na obučavanje vazduhoplovnog osoblja koju izdaje Direktorat.

Uslove pod kojima se izdaje, menja, suspenduje i stavlja van snage potvrda o pravu na obučavanje vazduhoplovnog osoblja, vremenski period na koji se izdaje potvrda i obrazac potvrde, propisuje Direktorat.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje ili izmenu potvrde o pravu na obučavanje vazduhoplovnog osoblja plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 51.

Naziv člana i član 180. menjaju se i glase:

„Uređaji za simuliranje letenja i druge vrste simulatora za obuku

Član 180.

Ako obuka za sticanje, produženje ili obnovu važenja dozvola ili ovlašćenja vazduhoplovnog osoblja zahteva korišćenje odgovarajućeg uređaja za simuliranje letenja ili druge vrste simulatora za obuku, za korišćenje tog uređaja centar za obuku je dužan da pribavi dozvolu Direktorata.

Dozvola za korišćenje uređaja za simuliranje letenja izdaje se ukoliko uređaj ima odgovarajuće uverenje o gradaciji, koje je izdao ili prihvatio Direktorat.

Uslovi koji moraju da budu ispunjeni za izdavanje dozvole za korišćenje uređaja za simuliranje letenja ili druge vrste simulatora za obuku, kao i za izdavanje uverenja o gradaciji određuju se propisom Direktorata.

Za izdavanje dozvole za korišćenje uređaja za simuliranje letenja ili druge vrste simulatora za obuku i za izdavanje uverenja o gradaciji plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 52.

U članu 188. stav 1. menja se i glasi:

„Letačko osoblje, kontrolori letenja, studenti kontrolori letenja i kabinsko osoblje mogu da obavljaju poslove na koje su ovlašćeni samo ako zdravstvenu sposobnost dokažu odgovarajućim lekarskim uverenjem.”.

Član 53.

Član 189. menja se i glasi:

„Član 189.

Zdravstvena sposobnost vazduhoplovnog osoblja iz člana 188. stav 1. ovog zakona utvrđuje se zdravstvenim pregledima koje obavljaju lekari i zdravstvene ustanove koji imaju potvrdu o pravu na ispitivanje zdravstvene sposobnosti, koju izdaje Direktorat.

Ovlašćeni lekari i ovlašćene zdravstvene ustanove (vazduhoplovno-medicinski centri) obavljaju zdravstvene preglede, vrše ocenu zdravstvene sposobnosti i izdaju lekarska uverenja pod uslovima koje propisuje Direktorat.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, zdravstvena sposobnost padobranaca i pilota paraglajdera može se utvrditi i zdravstvenim pregledima propisanim za vozače motornih vozila.”.

Član 54.

Naziv člana i član 192. menjaju se i glase:

„Drugostepeno razmatranje zdravstvene sposobnosti

Član 192.

Lice koje nije zadovoljno ocenom svoje zdravstvene sposobnosti može da podnese zahtev za drugostepeno razmatranje zdravstvene sposobnosti Direktoratu, koji obrazuje drugostepenu lekarsku komisiju sastavljenu od nezavisnih stručnjaka.

Zahtev za drugostepeno razmatranje zdravstvene sposobnosti podnosi se u roku od 15 dana od dana kada lice primi akt o oceni zdravstvene sposobnosti.

Za postupanje po zahtevu za drugostepeno razmatranje zdravstvene sposobnosti plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 55.

U članu 194. stav 1. menja se i glasi:

„Posadu vazduhoplova čine lica koja obavljaju pojedine stručne poslove u vezi s letom vazduhoplova i sastoji se od letачke posade, kabinske posade i dodatnih članova posade.”.

Član 56.

Naziv člana i član 196. menjaju se i glase:

„Starosna granica za obavljanje poslova pilota u javnom avio-prevozu

Član 196.

Lice koje je navršilo 60 godina života može da obavlja poslove pilota vazduhoplova u javnom avio-prevozu samo:

- 1) ako je član višečlane posade;
- 2) ako je taj pilot jedini član posade koji je navršio 60 godina života.

Lice koje je navršilo 65 godina života ne može da obavlja poslove pilota vazduhoplova u javnom avio-prevozu.”.

Član 57.

U članu 198. stav 4. tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „u skladu sa propisom koji donosi Direktorat.”

Član 58.

Naziv člana i član 199. menjaju se i glase:

„Radno vreme, vreme letenja, odmor i slobodni dani članova posade vazduhoplova

Član 199.

Radno vreme člana posade vazduhoplova u komercijalnom letenju ne može da bude duže od:

- 1) 60 sati u sedam uzastopnih kalendarskih dana;
- 2) 110 sati u 14 uzastopnih kalendarskih dana;
- 3) 190 sati u 28 uzastopnih kalendarskih dana;
- 4) 2.000 sati u jednoj kalendarskoj godini.

Vreme letenja člana posade vazduhoplova u komercijalnom letenju ne može da bude duže od:

- 1) 100 sati u 28 uzastopnih kalendarskih dana;
- 2) 900 sati u jednoj kalendarskoj godini;

3) 1.000 sati u 12 uzastopnih kalendarskih meseci.

Član posade vazduhoplova u komercijalnom letenju ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 28 kalendarskih dana.

Operater vazduhoplova je dužan da članu posade vazduhoplova u komercijalnom letenju obezbedi odmor u trajanju od:

1) najmanje 36 sati neprekidno (uključujući dve lokalne noći i lokalni dan), pri čemu između dva uzastopna odmora ne sme da prođe više od 168 sati;

2) najmanje sedam lokalnih dana u kalendarskom mesecu, koji mogu da obuhvate odmor iz tačke 1) ovog stava;

3) najmanje 96 lokalnih dana u svakoj kalendarskoj godini, koji mogu da obuhvate odmor iz tačke 2) ovog stava.

Bliže uslove u pogledu radnog vremena, vremena letenja, trajanja letačke dužnosti, odmora i slobodnih dana članova posade vazduhoplova propisuje Direktorat.

Operater vazduhoplova u komercijalnom letenju je dužan da obezbedi poštovanje odredbi o radnom vremenu, vremenu letenja, trajanju letačke dužnosti, odmoru i slobodnim danima članova posade vazduhoplova, kao i da vodi evidenciju o tome.”.

Član 59.

Posle člana 199. dodaje se naziv člana i član 199a, koji glase:

„Radno vreme i pravo na plaćeno odsustvo kontrolora letenja

Član 199a

Radno vreme kontrolora letenja ne može da bude duže od 40 sati nedeljno, s tim da u toku 30 uzastopnih kalendarskih dana ne može da iznosi više od 160 sati.

Kontrolor letenja ima pravo na 15 kalendarskih dana posebnog plaćenog odsustva (rekreativni odmor) u toku kalendarske godine, radi održavanja psihofizičke kondicije.

Trajanje smena u toku radnog dana, trajanje neprekidnog rada i dužina dnevnog odmora kontrolora letenja određuju se propisom Direktorata.

Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi dužan je da obezbedi poštovanje odredbi o radnom vremenu, trajanju smena u toku radnog dana, trajanju neprekidnog rada i dužini dnevnog odmora kontrolora letenja.”.

Član 60.

U članu 203. stav 1. reči: „opšteg aerodroma i” brišu se.

Član 61.

U članu 221. stav 2. menja se i glasi:

„Nacionalni program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu utvrđuje: mere i postupke kojima se omogućava obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, naročito sprečavanje različitih oblika radnji nezakonitog ometanja i obaveze državnih organa i drugih subjekata koje se odnose na sprovođenje mera obezbeđivanja; plan za delovanje u vanrednim situacijama; način određivanja kontrolisanih i obezbeđivano-restruktivnih zona na aerodromima i uslove za ulazak u te zone i kretanje u njima; kontrolu načina na koji se preduzimaju mere obezbeđivanja; kontrolu efikasnosti mera obezbeđivanja; obuku u oblasti obezbeđivanja; uslove koje moraju da ispune sva lica koja obavljaju pregled obezbeđivanja; uslove koje mora da ispuni oprema za

obezbeđivanje u vazduhoplovstvu; način određivanja kritičnih objekata, delova infrastrukture i sistema koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva, zaštitu od elektronskih pretnji, kao i alternativne mere koje su dužni da primenjuju operateri aerodroma koji poseduju dozvolu za korišćenje, a na kojima se obavlja javni avio-prevoz.”.

Član 62.

U članu 223. stav 1. menja se i glasi:

„Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma dužan je da obrazuje Aerodromski komitet za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, da bi koordinirao sprovođenje mera obezbeđivanja utvrđenih Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu i programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu koji sačini operater aerodroma, kao i da bi predlagao nove mere obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.”.

Član 63.

Član 224. menja se i glasi:

„Član 224.

Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma, pružaoci usluga zemaljskog opsluživanja, avio-prevozioci, pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi, kao i drugi subjekti određeni Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, dužni su da, u skladu s tim programom, sačine i primenjuju sopstvene programe za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu.

Programi iz stava 1. ovog člana se primenjuju kada ih odobri Direktorat.

Strani avio-prevoznik koji obavlja s Republikom Srbijom redovni međunarodni javni avio-prevoz ili seriju čarter letova u međunarodnom javnom avio-prevozu dužan je da, pre stupanja na snagu reda letenja za svaki saobraćajni period, podnese Direktoratu svoj program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, kao i odobrenje tog programa izdato od strane nadležnog organa države avio-prevozioca.

Program iz stava 3. ovog člana prihvata se bez vođenja postupka za odobravanje, ako ga je odobrio nadležni organ države avio-prevozioca, osim u slučaju kada je neophodno da avio-prevoznik, u skladu s Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, dopuni svoj program za obezbeđivanje izradom lokalnih procedura.

Operater aerodroma koji poseduje dozvolu za korišćenje, a na kojem se obavlja javni avio prevoz, dužan je da izradi, ažurira i primenjuje procedure za primenu mera obezbeđivanja.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje odobrenja na program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu i za njegove izmene ili dopune plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 64.

Nazivi članova i čl. 225 - 228. menjaju se i glase:

„Kontrolisana i obezbeđivano-restriktivna zona aerodroma i mere zaštite aerodroma

Član 225.

Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma dužan je da, po pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i posebne organizacije nadležne za bezbednosno-informativne poslove, odredi kontrolisanu i

obezbeđivano-restruktivnu zonu, službene prolaze i prolaze za putnike i da za to pribavi saglasnost Direktorata.

Operater aerodroma iz stava 1. ovog člana je dužan da obeleži službene prolaze i prolaze za putnike i da postavi odgovarajuće znake obaveštenja, upozorenja ili zabrane neovlašćenog pristupa u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu.

Operater aerodroma koji poseduje dozvolu za korišćenje, a na kojem se obavlja javni avio prevoz, dužan je da, na osnovu pojedinačne bezbednosne procene rizika odredi kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma ili postavi ogradu ili drugu prikladnu prepreku ili preduzme drugu odgovarajuću meru zaštite aerodroma.

Bezbednosnu procenu rizika iz stava 3. ovog člana operater aerodroma pribavlja od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i posebne organizacije nadležne za bezbednosno-informativne poslove.

Kontrola pristupa. Pregled obezbeđivanja

Član 226.

Na aerodromu čiji operater poseduje sertifikat aerodroma obavlja se kontrola pristupa lica i vozila u kontrolisanu zonu aerodroma i u obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma.

Pored kontrole pristupa, na ulazu u obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma ili unutar ove zone obavlja se i pregled obezbeđivanja svih putnika i njihovog ručnog prtljaga, lica koja nisu putnici i stvari koje ona nose sa sobom, predatog prtljaga, robe i pošte, zaliha namenjenih potrošnji na aerodromu, zaliha namenjenih potrošnji tokom leta, materijala i pošte avio-prevozioca, kao i pregled vozila.

Kontrolu pristupa i pregled obezbeđivanja vrši operater aerodroma ili pravno lice koje sa operaterom aerodroma zaključi ugovor o obavljanju tih poslova.

Pregled obezbeđivanja iz stava 2. ovog člana se obavlja uz neposredan nadzor ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, koje obavlja i dodatni pregled obezbeđivanja ako za takvim pregledom postoji potreba.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, pregled obezbeđivanja nije obavezno vršiti:

1) za robu i poštu za koje je avio-prevoznik, regulisani agent ili poznati pošiljalac primenio kontrole obezbeđivanja iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

2) za zalihe namenjene potrošnji na aerodromu za koje je poznati snabdevač tih zaliha primenio kontrole obezbeđivanja iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

3) za zalihe namenjene potrošnji tokom leta za koje je avio-prevoznik ili regulisani snabdevač tih zaliha primenio kontrole obezbeđivanja iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

4) za predati prtljag koji nakon dolaska do odredišta nastavlja let ka sledećem odredištu, pod drugim brojem leta, drugim vazduhoplovom, odnosno transferni predati prtljag i u drugim slučajevima predviđenim u Nacionalnom programu za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu.

Ne dozvoljava se ulazak u obezbeđivano-restruktivnu zonu licu koje odbije pregled obezbeđivanja, kao i licu za koje osoblje koje obavlja pregled obezbeđivanja ima osnovanu sumnju u pogledu njegovih namera, njegovog prtljaga ili stvari koje nosi sa sobom.

Na aerodromu čiji operater poseduje dozvolu za korišćenje, a na kojem se obavlja javni avio-prevoz, obavlja se kontrola pristupa lica i vozila u kontrolisanu zonu aerodroma i u obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma, kao i pregled obezbeđivanja na osnovu pojedinačne bezbednosne procene rizika iz člana 225. stav 3. ovog zakona.

Dozvola za obavljanje kontrole pristupa i pregleda obezbeđivanja

Član 227.

Za obavljanje kontrole pristupa i pregleda obezbeđivanja operater aerodroma ili pravno lice koje sa operaterom aerodroma zaključi ugovor o obavljanju kontrole pristupa i pregleda obezbeđivanja mora da poseduje dozvolu koju izdaje Direktorat, na određeno vreme.

Za sticanje statusa regulisanog agenta, poznatog pošiljaoca i regulisanog snabdevača zaliha namenjenih potrošnji tokom leta potrebno je odobrenje koje izdaje Direktorat.

Uslovi pod kojima se izdaje, menja, produžava važenje, suspenduje ili stavlja van snage dozvola za obavljanje kontrole pristupa i pregleda obezbeđivanja, vreme na koje se dozvola izdaje i obrazac dozvole, kao i uslovi za izdavanje odobrenja za sticanje statusa regulisanog agenta, poznatog pošiljaoca i regulisanog snabdevača zaliha namenjenih potrošnji tokom leta, bliže se određuju propisom Direktorata.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje, produženje važenja ili izmenu dozvole za obavljanje kontrole pristupa i pregleda obezbeđivanja, kao i za izdavanje odobrenja za sticanje statusa regulisanog agenta, poznatog pošiljaoca i regulisanog snabdevača zaliha namenjenih potrošnji tokom leta, plaća se taksa Direktoratu.

Obaveze operatera aerodroma

Član 228.

Operater aerodroma koji poseduje sertifikat aerodroma obavlja pregled i zaštitu objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu i dužan je da obezbedi: prostor za pregled vazduhoplova koji je predmet nezakonitog ometanja; uslove za kontrolu i sprečavanje neovlašćenog pristupa u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma; odgovarajuće prostorije i tehničku opremu za obavljanje pregleda obezbeđivanja, kao i odgovarajući prostor za uništavanje otkrivenih eksplozivnih, zapaljivih ili opasnih materija.

Za operatera aerodroma koji poseduje dozvolu za korišćenje, obaveze iz stava 1. ovog člana određuju se na osnovu pojedinačne bezbednosne procene rizika iz člana 225. stav 3. ovog zakona.

Pregled obezbeđivanja vazduhoplova koji je predmet nezakonitog ometanja, kao i uklanjanje otkrivenih eksplozivnih, zapaljivih ili opasnih materija obavlja ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Uslovi za kontrolu i sprečavanje neovlašćenog pristupa u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma i uslovi koje moraju da ispune prostorije i tehnička oprema za obavljanje pregleda obezbeđivanja i prostor za uništavanje otkrivenih eksplozivnih, zapaljivih ili opasnih materija, se određuju propisom koji donosi Direktorat.”.

Član 65.

Naziv člana i član 231. menjaju se i glase:

„Znak identifikacije i bezbednosna provera

Član 231.

Zabranjen je ulazak i kretanje lica koja nisu putnici i vozila u kontrolisanoj i obezbeđivano-restruktivnoj zoni aerodroma, kao i kritičnim objektima, delovima infrastrukture i sistemima koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva izvan aerodroma, bez odgovarajućeg znaka identifikacije.

Znak identifikacije za ulazak i kretanje u kontrolisanoj i obezbeđivano-restruktivnoj zoni aerodroma izdaje operater aerodroma, na određeno vreme, a znak identifikacije za pristup kritičnim objektima, delovima infrastrukture i sistemima izvan aerodroma izdaje njihov korisnik.

Pre izdavanja znaka identifikacije, a po potrebi i nakon njegovog izdavanja, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i posebna organizacija nadležna za bezbednosno-informativne poslove vrše bezbednosnu proveru svih lica kojima se izdaje znak identifikacije, uključujući i lica koja primenjuju kontrolu obezbeđivanja i pregled obezbeđivanja.

Lice kome je izdat znak identifikacije je dužno da u slučaju isteka važenja znaka identifikacije, gubitka znaka identifikacije, promene radnog mesta ili prestanka radnog odnosa, o tome obavesti izdavaoca znaka identifikacije.

Pravno lice koje koristi vozilo za koje je izdat znak identifikacije je dužno da o isteku važenja znaka identifikacije, gubitku znaka identifikacije ili prestanku korišćenja tog vozila, obavesti izdavaoca znaka identifikacije.”

Član 66.

Posle člana 231. dodaje se naziv člana i član 231a, koji glase:

„Test mera obezbeđivanja

Član 231a

U cilju kontrole kvaliteta mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu, Direktorat, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove, sprovodi test mera obezbeđivanja.

Test mera obezbeđivanja je simulacija radnje nezakonitog ometanja koja ima za cilj kontrolu primene mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.

Za korišćenje replike oružja ili simulaciju eksplozivnog sredstva pri sprovođenju testa mera obezbeđivanja potrebno je ovlašćenje ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Test mera obezbeđivanja se sprovodi u skladu sa zahtevima iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu i Programa za kontrolu kvaliteta mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.”

Član 67.

U članu 237. tačka 3) briše se.

Član 68.

Član 238. menja se i glasi:

„Član 238.

Upravni odbor ima pet članova koje, na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja, imenuje Vlada na period od pet godina i koji mogu biti ponovo imenovani.

Upravni odbor ima predsednika koga, na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja, imenuje Vlada među članovima upravnog odbora koje je imenovala.

Članovi upravnog odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad čiji neto iznos ne može biti viši od jednostruke ukupne prosečne zarade po zaposlenom bez poreza i doprinosa, koja je isplaćena u Republici Srbiji u oktobru mesecu u godini koja prethodi godini u kojoj se vrši isplata naknade, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike.”.

Član 69.

U članu 239. reči: „donosi pojedinačne pravne akte Direktorata” zamenjuju se rečima: „donosi propise i pojedinačne pravne akte Direktorata”.

Član 70.

U članu 241. stav 1. tačka 1) reč: „naknada” zamenjuje se rečju: „taksa”.

U stavu 2. reči: „Propis Direktorata o visini naknada” zamenjuju se rečima: „Propis Direktorata o visini taksí”.

Posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se neposredno na poslovni račun.”.

Član 71.

U članu 244. stav 1. posle reči: „pravno lice” dodaju se zapeta i reči: „organ državne uprave, organizacija”.

U stavu 5. reč: „naknada” zamenjuje se rečju: „taksa”.

Član 72.

Član 258. menja se i glasi:

„Član 258.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) obavlja vazdušni saobraćaj suprotno međunarodnim aktima, ovom zakonu i drugim propisima (član 4. stav 2);

2) se ne pridržava pravila letenja (član 4a stav 1);

3) obavlja saobraćaj ili leti iznad gradova, naseljenih mesta i industrijskih objekata ispod visine utvrđene propisom o klasama vazdušnog prostora iz člana 37. ovog zakona (član 8. stav 1);

4) leti iznad gradova, naseljenih mesta i industrijskih objekata ispod propisane visine suprotno instrukcijama pružaoca usluga kontrole letenja (član 8. stav 2);

5) iz vazduhoplova za vreme leta izbacuje predmete i tečnosti suprotno članu 9. ovog zakona;

6) koristi bespilotni vazduhoplov, vazduhoplovni model, raketu ili drugi leteći objekat na takav način da ugrožava bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 10. stav 1) ili suprotno uslovima utvrđenim propisom iz člana 10. stav 3. ovog zakona;

7) lansira raketu ili drugi leteći objekat bez prethodne saglasnosti pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi (član 10. stav 2);

8) dopusti iskakanje padobranaca suprotno članu 11. ovog zakona;

9) leti vazduhoplovom u zabranjenoj zoni ili suprotno uslovima za odvijanje letenja u uslovno zabranjenoj zoni (član 13. stav 1);

10) leti vazduhoplovom u uslovno zabranjenoj zoni bez odobrenja Direktorata (član 13. stav 3);

11) ne prijavi Direktoratu svaki događaj, u skladu s priručnikom o upravljanju bezbednošću (član 17. stav 1);

12) o nameri da uvede promenu u funkcionalni sistem ne obavesti Direktorat ili mu ne dostavi bezbednosnu argumentaciju ili ne pribavi njegovo odobrenje za planiranu promenu (član 18. stav 1);

13) stalno i sistematski ne uočava opasnost, ne procenjuje i ne umanjuje rizik u obavljanju svoje delatnosti (član 19. stav 1);

14) ne postupi po izdatoj bezbednosnoj naredbi (član 19a stav 1);

15) u svojstvu operatera vazduhoplova koristi vazduhoplov koji leti u vazdušnom prostoru Republike Srbije bez prethodno podnetog plana leta (član 24. stav 1);

16) u svojstvu pružaoca usluga komunikacije, navigacije i nadzora ne obezbedi redovnost i pouzdanost usluga (član 53. stav 1);

17) sisteme, uređaje, opremu i objekte ne koristi prema tehničkoj dokumentaciji, uputstvu za korišćenje i programu održavanja ili ako tehničku dokumentaciju, uputstvo za korišćenje i program održavanja, ne čuva i ne ažurira (član 53. stav 2);

18) ne planira ili ne projektuje ili ne nabavi ili ne koristi ili ne održava ili ne vrši tehnički nadzor nad radom i ispravnošću komunikacionih, navigacionih i nadzornih sistema, uređaja, opreme i objekata, čije karakteristike i način korišćenja i održavanja ispunjavaju međunarodne propise i standarde, obaveze predviđene potvrđenim međunarodnim ugovorom i uslove koje propiše Direktorat (član 54. stav 1);

19) komunikacione, navigacione i nadzorne sisteme, uređaje i opremu redovno ne proverava i ne kalibriše iz vazduha (član 54. stav 2);

20) ne učini dostupnim osmotrene meteorološke podatke ili ih ne stavi na raspolaganje korisnicima usluga (član 57. stav 1);

21) ne dostavi blagovremeno pružaocu usluga vazduhoplovnog informisanja podatke koji su značajni za letenje vazduhoplova, radi objavljivanja u Integrisanom vazduhoplovnom informativnom paketu (član 60. stav 2);

22) pruža usluge u vazdušnoj plovidbi, a nema sertifikat za pružanje usluga ili ga Vlada nije imenovala za pružanje tih usluga (član 64. stav 2);

23) u svojstvu pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi ne snima elektronski ili na drugi način ne čuva sve podatke o pruženim uslugama (član 71. stav 1);

24) obavlja javni avio-prevoz bez važeće operativne dozvole (član 77. stav 1);

25) obavlja prevoz vazduhoplovom bez motora ili ultralakim vazduhoplovom s motorom ili lokalne letove bez sertifikata vazduhoplovnog operatera (član 79. st. 3. i 4);

26) na zahtev Direktorata, ne dostavi podatke o ispunjenosti uslova koji su potrebni za izdavanje operativne dozvole (član 80. stav 2);

27) u svojstvu imaoca operativne dozvole ne dostavi Direktoratu godišnje finansijske izveštaje u roku od šest meseci od završetka finansijske godine (član 80. stav 3);

28) prilikom obavljanja delatnosti ne postupa u skladu sa uslovima navedenim u sertifikatu vazduhoplovnog operatera (član 84. stav 2);

29) pre uzimanja vazduhoplova u zakup ne pribavi od Direktorata saglasnost za zaključenje ugovora o zakupu (član 87. stav 2);

30) daje vazduhoplov bez posade u zakup stranom avio-prevoziocu bez prethodne saglasnosti Direktorata ili daje vazduhoplov u zakup sa posadom, a ne obavesti Direktorat o tome (član 87. stav 3);

31) ne obavlja međunarodni avio-prevoz pod uslovima koji su određeni potvrđenim međunarodnim ugovorom (član 89. stav 2);

32) ne objavi ukupnu cenu avio-prevoza ili jasno ne navede elemente od kojih se ta ukupna cena sastoji (član 92. stav 2);

33) ne objavi red letenja najkasnije 15 dana pre početka njegovog važenja, a izmene u redu letenja - najkasnije deset dana pre početka važenja izmenjenog reda letenja (član 94. stav 2);

34) ne obavlja delatnost u skladu sa objavljenim redom letenja dok on važi (član 94. stav 3);

35) o obustavi prevoza ili izmeni reda letenja odmah ne obavesti javnost putem sredstava javnog informisanja (član 94. stav 4);

36) obavlja posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju uz naknadu bez podnete izjave o osposobljenosti za obavljanje tih delatnosti ili obavlja posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju visokog rizika bez potvrde o ispunjavanju uslova za obavljanje tih delatnosti (član 95. stav 1);

37) obavlja nekomercijalno letenje složenim motornim vazduhoplovom, a nije dostavio Direktoratu izjavu kojom potvrđuje da je odgovarajuće osposobljen i da raspolaže sredstvima za izvršavanje odgovornosti u vezi sa korišćenjem vazduhoplova (član 97. stav 1);

38) obavlja nekomercijalno letenje suprotno uslovima koji su utvrđeni propisom iz člana 97. stav 2. ovog zakona;

39) organizuje vazduhoplovnju manifestaciju bez odobrenja Direktorata (član 98. stav 1);

40) za poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova ne koristi aerodrom (član 99. stav 1);

41) za poletanje i sletanje koristi mesta koja se nalaze izvan aerodroma suprotno uslovima koje je propisao Direktorat (član 99. stav 3);

42) poleti sa aerodroma, odnosno sleti na aerodrom izvan vremena otvorenosti aerodroma, u terminu koji nije odredio operater aerodroma (član 103. stav 4);

43) koristi aerodrom u vazdušnom saobraćaju, a nema sertifikat aerodroma, dozvolu za korišćenje aerodroma ili saglasnost za korišćenje aerodroma ili ako u trenutku korišćenja aerodrom ne ispunjava sve uslove kako bi se vazdušni saobraćaj odvijao bezbedno, kao i sve uslove u pogledu obezbeđivanja u vazduhoplovstvu (član 104);

44) koristi aerodrom u vazdušnom saobraćaju suprotno uslovima koje Direktorat odredi u specifikaciji dozvole za korišćenje, odnosno specifikaciji saglasnosti za korišćenje aerodroma (član 108. stav 1);

45) ne obavesti Direktorat i nadležnu jedinicu kontrole letenja o planiranim radovima većeg obima koji mogu da dovedu do zatvaranja aerodroma ili ograničenja

njegovog korišćenja, kao i o svim drugim promenama koje se odnose na uslove pod kojim je izdata dozvola, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma (član 110. stav 1);

46) ne ograniči ili trajno ili privremeno ne prekine korišćenje aerodroma koji je prestao da ispunjava neki od uslova u pogledu bezbednosti odvijanja vazdušnog saobraćaja ili obezbeđivanja u vazduhoplovstvu ili ako o tome ne obavesti Direktorat i nadležnu jedinicu kontrole letenja (član 110. stav 2);

47) izvrši izmenu na aerodromu koja može da utiče na specifikaciju dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, a ne podnese Direktoratu zahtev za izmenu dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma (član 111. stav 1);

48) pre javnog uvida ne dostavi Direktoratu na mišljenje plansku dokumentaciju koja se odnosi na izgradnju, dogradnju, adaptaciju ili rekonstrukciju aerodroma ili plansku dokumentaciju kojom se uređuje prostor oko aerodroma (član 115. stav 3);

49) ne dostavi na odobrenje Direktoratu tehničku i bezbednosnu dokumentaciju pre upućivanja zahteva za izdavanje građevinske dozvole nadležnom organu i/ili pre otpočinjanja izvođenja radova (član 116. stav 1);

50) ne obeleži prepreke koje mogu da utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 117. stav 1);

51) bez saglasnosti Direktorata izgradi ili postavi objekte, instalacije ili uređaje na području ili izvan područja aerodroma, a koji kao prepreka mogu da utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 117. stav 2);

52) bez saglasnosti Direktorata izgradi ili postavi objekte, instalacije ili uređaje na području ili izvan područja aerodroma, a koji mogu da utiču na rad radio-uređaja koji se koriste u vazdušnoj plovidbi (član 119. stav 1);

53) ne preduzme sve mere koje su potrebne za bezbedno poletanje, sletanje, kretanje i boravak vazduhoplova, kao i pružanje usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromu (član 120. stav 1);

54) ne odredi uslove za korišćenje aerodroma, radi omogućavanja nesmetane upotrebe manevarskih površina i platformi, objekata, uređaja i opreme prema nameni, tehničkim svojstvima i kapacitetu aerodroma (član 120. stav 2);

55) ne obezbedi redovan pregled i održavanje poletno-sletnih, rulnih i drugih staza, platformi, objekata, instalacija, uređaja i opreme koji omogućavaju bezbedno poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova ili o njihovom stanju ne obavesti nadležnu jedinicu kontrole letenja (član 120. stav 3);

56) ne uspostavi upravljanje aktivnostima i kontrolu kretanja vazduhoplova i vozila na platformi aerodroma (član 121. stav 1);

57) ne dostavi Direktoratu izjavu o osposobljenosti za pružanje usluga upravljanja platformom (član 121. stav 3);

58) ne preduzima mere za uklanjanje ili sprečavanje nastajanja deponija smeća ili drugih sadržaja koji mogu da privuku ptice i druge životinje na aerodrom ili njegovu okolinu ili, u slučajevima kada uklanjanje sadržaja nije moguće, ne obezbedi da svaki rizik za vazduhoplov bude procenjen i smanjen na najmanju moguću meru (član 122. stav 1);

59) ne obezbedi osmatranje kretanja i rasterivanje ptica i drugih životinja na području aerodroma i u njegovoj okolini ili ne obezbedi prikupljanje informacija od operatera vazduhoplova, aerodromskog osoblja i drugih izvora o prisustvu ptica ili drugih životinja na aerodromu i u njegovoj okolini ili ne vrši analizu tih informacija ili

ne preduzima druge mere kojima se verovatnoća sudara između ptica i drugih životinja i vazduhoplova svodi na najmanju moguću meru (član 122. stav 2);

60) ne postavi na aerodromu ogradu ili drugu prikladnu prepreku, radi sprečavanja ulaska životinja koje su dovoljno velike da mogu predstavljati opasnost za vazduhoplov, kao i radi sprečavanja slučajnog ili namernog pristupa neovlašćenih lica na površinu aerodroma koja nije javna (član 123. stav 1);

61) ne postavi na aerodromu ogradu ili drugu prikladnu prepreku ili ne preduzme drugu odgovarajuću meru zaštite aerodroma ako je Direktorata prilikom provere uslova za izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti procenio da je to postavljanje neophodno sa stanovišta bezbednosti vazdušnog saobraćaja (član 123. stav 2);

62) ne organizuje, u zavisnosti od vatrogasne kategorije aerodroma, spasilačko-vatrogasnu službu ili spasilačko-vatrogasno obezbeđenje na aerodromu (član 124. st. 1 i 2);

63) poveri obavljanje poslova spasilačko-vatrogasne službe, odnosno spasilačko-vatrogasnog obezbeđenja organizaciji koja ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega u pogledu osoblja, vozila, opreme i sredstava za gašenje požara i spasavanje (član 124. stav 4);

64) ne obezbedi na aerodromu službu hitne medicinske pomoći ili ne organizuje medicinsko obezbeđenje (član 125. st. 1. i 2);

65) poveri obavljanje poslova službe hitne medicinske pomoći, odnosno medicinskog obezbeđenja zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uslove određene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega (član 125. stav 5);

66) pruža usluge zemaljskog opsluživanja, a ne poseduje dozvolu Direktorata za pružanje tih usluga (član 127. stav 1);

67) u svojstvu avio-prevozioca obavlja samoopsluživanje bez dozvole Direktorata (član 128. st. 1. i 2);

68) ne objavi listu aerodromske infrastrukture ili ne odredi naknadu za pristup toj infrastrukturi ili ne omogući pružiocima usluga zemaljskog opsluživanja pristup aerodromskoj infrastrukturi pod objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima ili sa pružiocima usluga zemaljskog opsluživanja ne zaključi ugovor o korišćenju aerodromske infrastrukture (član 130. stav 4);

69) u svojstvu imaooca dozvole za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja ili dozvole za samoopsluživanje ne obezbedi kontinuitet u pružanju usluga zemaljskog opsluživanja ili samoopsluživanja ili ako usluge za koje mu je izdata dozvola ne pruža na pošten i nediskriminatoran način (član 131. stav 1);

70) računovodstveno ne razdvoji delatnosti pružanja usluga zemaljskog opsluživanja od ostalih delatnosti koje obavlja (član 131. stav 2);

71) poveri pružanje pojedinih usluga zemaljskog opsluživanja drugom pravnom licu ili preduzetniku (podugovaraču) koji ne poseduje važeću dozvolu za pružanje tih usluga zemaljskog opsluživanja (član 131. stav 3);

72) ne obrazuje Savet avio-prevozilaca koji koriste aerodromske usluge (član 132. stav 1);

73) odredi visinu aerodromskih naknada na način kojim se diskriminišu pojedini korisnici aerodroma (član 133. stav 4);

74) o razlozima zbog kojih planira povećanje pojedine naknade i o njenoj planiranoj visini ne obavesti sve korisnike aerodromskih usluga najkasnije 60 dana pre planiranog početka primene povećane naknade (član 133. stav 5);

75) koristi vazduhoplov koji nije upisan u Registar vazduhoplova Republike Srbije, Evidenciju vazduhoplova Republike Srbije ili Registar vojnih vazduhoplova Republike Srbije ili koji nije sposoban da bezbedno učestvuje u vazdušnom saobraćaju (član 135. stav 1);

76) koristi vazduhoplov suprotno njegovoj kategoriji, vrsti ili nameni (član 135. stav 3);

77) koristi vazduhoplov koji ima državnu pripadnost Republike Srbije, a ne nosi znake državne pripadnosti ili oznake registracije ili obavezne natpise (član 145. stav 2);

78) koristi vazduhoplov koji je upisan u Registar vazduhoplova, a u njemu se dok leti ne nalaze uverenje o registraciji vazduhoplova ili potvrda o plovidbenosti vazduhoplova ili potvrda o proveri plovidbenosti vazduhoplova ili dozvole za rad ugrađene opreme koja emituje radio-signale ili druge isprave i knjige (član 147. stav 1);

79) obavlja vazduhoplovno-tehničku delatnost bez dozvole za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti (član 149. stav 2);

80) projektuje ili proizvodi vazduhoplovne proizvode, delove, uređaje i opremu suprotno uslovima koje je propisao Direktor (član 152. stav 5);

81) za obavljanje javnog avio-prevoza koristi vazduhoplov koji ne ispunjava dodatne uslove za uspostavljanje i održavanje kontinuirane plovidbenosti (član 163. stav 1);

82) primenjuje program održavanja vazduhoplova koji nije odobrio Direktor (član 164. stav 2);

83) obavlja let vazduhoplovom suprotno uslovima i ograničenjima koje je Direktor utvrdio u dozvoli za let (član 165. stav 2);

84) omogućiti vazduhoplovnom osoblju da obavlja poslove koji neposredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja bez odgovarajuće dozvole (član 172. stav 1);

85) omogućiti obavljanje poslova koji posredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja osoblju koje nema potvrdu o obučenosti ili sertifikat (član 175. st. 1. i 3);

86) obučava vazduhoplovno osoblje prema nastavnim programima koje nije odobrio Direktor (član 179. stav 1);

87) vrši obuku vazduhoplovnog osoblja bez potvrde o pravu na obučavanje (član 179. stav 3);

88) obučava vazduhoplovno osoblje na uređaju za simuliranje letenja ili na drugoj vrsti simulatora za obuku za čije korišćenje nije pribavljena dozvola Direktorata (član 180. stav 1);

89) obavlja zdravstvene preglede vazduhoplovnog osoblja bez potvrde o pravu na ispitivanje zdravstvene sposobnosti (član 189. stav 1);

90) obavlja zdravstvene preglede, vrši ocenu zdravstvene sposobnosti ili izdaje lekarska uverenja suprotno uslovima koje je propisao Direktor (član 189. stav 2);

91) ne obezbedi proveru psiho-fizičkog stanja vazduhoplovnog osoblja, pre nego što vazduhoplovno osoblje počne da obavlja poslove, kao i tokom obavljanja poslova, na način koji ne ometa njihov rad (član 193. stav 2);

92) ne obezbedi broj članova i sastav posade vazduhoplova u skladu sa potvrdom o tipu vazduhoplova ili priručnikom za upravljanje vazduhoplovom ili operativnim priručnikom korisnika vazduhoplova ili propisom Direktorata (član 194. stav 2);

93) omogući da poslove pilota vazduhoplova u javnom avio-prevozu obavlja lice koje je prešlo starosnu granicu utvrđenu članom 196. ovog zakona;

94) za svaki let ili deo leta ne odredi vođu vazduhoplova (član 197. stav 3);

95) ne obezbedi poštovanje odredbi o radnom vremenu, vremenu letenja, trajanju letačke dužnosti, odmoru i slobodnim danima članova posade vazduhoplova ili ne vodi evidenciju o tome (član 199. stav 6);

96) ne obezbedi poštovanje odredbi o radnom vremenu, trajanju smena u toku radnog dana, trajanju neprekidnog rada i dužini dnevnog odmora kontrolora letenja (član 199a stav 4);

97) ne preduzima mere zaštite životne sredine od buke vazduhoplova i ostalih eksternih faktora koji utiču na buku, a posledica su obavljanja delatnosti ili pružanja usluga u vazduhoplovstvu (član 200. stav 1);

98) ne obezbedi da se pri korišćenju aerodroma primenjuju mere zaštite životne sredine, prema ovom zakonu i propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine (član 201);

99) ne obezbedi stalno merenje buke koja se na aerodromu i njegovoj okolini stvara pri poletanju i sletanju vazduhoplova (član 203. stav 1);

100) ne obavesti, bez odlaganja, Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda da se dogodio udes ili ozbiljna nezgoda (član 204. stav 3);

101) ukloni s mesta udesa vazduhoplov koji je pretrpeo udes ili ozbiljnu nezgodu ili njegove delove pre no što se obezbedi očuvanje tragova udesa ili ozbiljne nezgode ili pribavi saglasnost Glavnog istražitelja ili istražnog organa (član 213. stav 1);

102) po okončanju istraživanja udesa ili ozbiljne nezgode ne ukloni oštećeni ili uništeni vazduhoplov ili njegove delove (član 213. stav 3);

103) ne obrazuje Aerodromski komitet za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu (član 223. stav 1);

104) ne sačini ili ne primenjuje sopstveni program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, prema Nacionalnom programu za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu (član 224. stav 1);

105) primenjuje sopstveni program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu bez odobrenja Direktorata (član 224. stav 2);

106) ne izradi, ne ažurira ili ne primenjuje procedure za primenu mera obezbeđivanja (član 224. stav 5);

107) ne odredi kontrolisanu i obezbeđivano-restriktivnu zonu ili službene prolaze ili prolaze za putnike ili za to ne pribavi saglasnost Direktorata (član 225. stav 1);

108) ne obeleži službene prolaze i prolaze za putnike ili ne postavi odgovarajuće znake obaveštenja, upozorenja ili zabrane neovlašćenog pristupa u kontrolisanu i obezbeđivano-restriktivnu zonu (član 225. stav 2);

109) ne odredi kontrolisanu i obezbeđivano-restriktivnu zonu aerodroma ili ne postavi ogradu ili drugu prikladnu prepreku ili ne preduzme drugu odgovarajuću meru

zaštite aerodroma, na osnovu pojedinačne bezbednosne procene rizika (član 225. stav 3);

110)ne obezbedi vršenje kontrole pristupa lica i vozila u kontrolisanu zonu aerodroma i u obezbeđivano-restriktivnu zonu aerodroma (član 226. stav 1);

111)ne obezbedi, na ulazu u obezbeđivano-restriktivnu zonu ili unutar ove zone, obavljanje pregleda obezbeđivanja iz člana 226. stav 2. ovog zakona;

112)dozvoli ulazak u obezbeđivano-restriktivnu zonu licu koje odbije pregled obezbeđivanja ili licu za koje postoji osnovana sumnja u pogledu njegovih namera, njegovog prtljaga ili stvari koje nosi sa sobom (član 226. stav 6);

113)obavlja kontrolu pristupa ili pregled obezbeđivanja bez dozvole Direktorata (član 227. stav 1);

114)ne obavlja pregled i zaštitu objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu ili ne obezbedi: prostor za pregled vazduhoplova koji je predmet nezakonitog ometanja; uslove za kontrolu i sprečavanje neovlašćenog pristupa u kontrolisanu i obezbeđivano-restriktivnu zonu aerodroma; odgovarajuće prostorije i tehničku opremu za obavljanje pregleda obezbeđivanja ili odgovarajući prostor za uništavanje otkrivenih eksplozivnih, zapaljivih ili opasnih materija (član 228. stav 1);

115)ne spreči ulazak i kretanje lica koja nisu putnici i vozila u kontrolisanoj i obezbeđivano-restriktivnoj zoni aerodroma, kao i kritičnim objektima, delovima infrastrukture i sistemima koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva izvan aerodroma, bez odgovarajućeg znaka identifikacije (član 231. stav 1);

116)ne postupi po rešenju vazduhoplovnog inspektora (član 252. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.”.

Član 73.

Član 259. briše se.

Član 74.

Član 260. menja se i glasi:

„Član 260.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) obavlja vazdušni saobraćaj suprotno međunarodnim aktima, ovom zakonu i drugim propisima (član 4. stav 2);

2) se ne pridržava pravila letenja (član 4a stav 1);

3) obavlja saobraćaj ili leti iznad gradova, naseljenih mesta i industrijskih objekata ispod visine utvrđene propisom o klasama vazdušnog prostora iz člana 37. ovog zakona (član 8. stav 1);

4) leti iznad gradova, naseljenih mesta i industrijskih objekata ispod propisane visine suprotno instrukcijama pružaoca usluga kontrole letenja (član 8. stav 2);

5) iz vazduhoplova za vreme leta izbacuje predmete i tečnosti suprotno članu 9. ovog zakona;

6) koristi bespilotni vazduhoplov, vazduhoplovni model, raketu ili drugi leteći objekat na takav način da ugrožava bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 10. stav 1) ili suprotno uslovima utvrđenim propisom iz člana 10. stav 3. ovog zakona;

7) lansira raketu ili drugi leteći objekat bez prethodne saglasnosti pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi (član 10. stav 2);

8) iskače padobranom ili dopusti iskakanje padobranaca suprotno članu 11. ovog zakona;

9) leti vazduhoplovom u zabranjenoj zoni ili suprotno uslovima za odvijanje letenja u uslovno zabranjenoj zoni (član 13. stav 1);

10) leti vazduhoplovom u uslovno zabranjenoj zoni bez odobrenja Direktorata (član 13. stav 3);

11) ne prijavi Direktoratu svaki događaj, u skladu s priručnikom o upravljanju bezbednošću (član 17. stav 1);

12) ne postupi po izdatoj bezbednosnoj naredbi (član 19a stav 1);

13) u svojstvu vođe vazduhoplova povredi vazdušni prostor Republike Srbije (član 23. stav 1);

14) u svojstvu vođe vazduhoplova upravlja vazduhoplovom koji leti u vazdušnom prostoru Republike Srbije bez prethodno podnetog plana leta (član 24. stav 1);

15) pri pružanju usluga kontrole letenja ne upotrebljava izraze standardne frazeologije na engleskom jeziku (član 48. stav 1);

16) ako u svojstvu usklađivača reda letenja ili koordinatora vrši usaglašavanje reda letenja ili dodelu slotova na način suprotan propisu iz člana 94. stav 7. ovog zakona;

17) obavlja nekomercijalno letenje složenim motornim vazduhoplovom, a nije dostavio Direktoratu izjavu kojom potvrđuje da je odgovarajuće osposobljen i da raspolaže sredstvima za izvršavanje odgovornosti u vezi sa korišćenjem vazduhoplova (član 97. stav 1);

18) obavlja nekomercijalno letenje suprotno uslovima koji su utvrđeni propisom iz člana 97. stav 2. ovog zakona;

19) za poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova ne koristi aerodrom (član 99. stav 1);

20) za poletanje i sletanje koristi mesta koja se nalaze izvan aerodroma suprotno uslovima koje je propisao Direktorat (član 99. stav 3);

21) koristi aerodrom u vazdušnom saobraćaju, a nema sertifikat aerodroma, dozvolu za korišćenje aerodroma ili saglasnost za korišćenje aerodroma ili ako u trenutku korišćenja aerodrom ne ispunjava sve uslove kako bi se vazdušni saobraćaj odvijao bezbedno, kao i sve uslove u pogledu obezbeđivanja u vazduhoplovstvu (član 104);

22) koristi aerodrom u vazdušnom saobraćaju suprotno uslovima koje Direktorat odredi u specifikaciji dozvole za korišćenje, odnosno specifikaciji saglasnosti za korišćenje aerodroma (član 108. stav 1);

23) ne obavesti Direktorat i nadležnu jedinicu kontrole letenja o planiranim radovima većeg obima koji mogu da dovedu do zatvaranja aerodroma ili ograničenja njegovog korišćenja, kao i o svim drugim promenama koje se odnose na uslove pod kojim je izdata dozvola, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma (član 110. stav 1);

24) ne ograniči ili trajno ili privremeno ne prekine korišćenje aerodroma koji je prestao da ispunjava neki od uslova u pogledu bezbednosti odvijanja vazdušnog saobraćaja ili obezbeđivanja u vazduhoplovstvu ili ako o tome ne obavesti Direktorat i nadležnu jedinicu kontrole letenja (član 110. stav 2);

25) izvrši izmenu na aerodromu koja može da utiče na specifikaciju dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma, a ne podnese Direktoratu zahtev za izmenu dozvole, odnosno saglasnosti za korišćenje aerodroma (član 111. stav 1);

26) pre javnog uvida ne dostavi Direktoratu na mišljenje plansku dokumentaciju koja se odnosi na izgradnju, dogradnju, adaptaciju i rekonstrukciju aerodroma ili plansku dokumentaciju kojom se uređuje prostor oko aerodroma (član 115. stav 3);

27) ne dostavi na odobrenje Direktoratu tehničku i bezbednosnu dokumentaciju pre upućivanja zahteva za izdavanje građevinske dozvole nadležnom organu i/ili pre otpočinjanja izvođenja radova (član 116. stav 1);

28) bez saglasnosti Direktorata izgradi ili postavi objekte, instalacije ili uređaje na području ili izvan područja aerodroma, a koji kao prepreka mogu da utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 117. stav 2);

29) bez saglasnosti Direktorata izgradi ili postavi objekte, instalacije ili uređaje na području ili izvan područja aerodroma, a koji mogu da utiču na rad radio-uređaja koji se koriste u vazdušnoj plovidbi (član 119. stav 1);

30) ne preduzme sve mere koje su potrebne za bezbedno poletanje, sletanje, kretanje i boravak vazduhoplova, kao i pružanje usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromu (član 120. stav 1);

31) ne odredi uslove za korišćenje aerodroma, radi omogućavanja nesmetane upotrebe manevarskih površina i platformi, objekata, uređaja i opreme prema nameni, tehničkim svojstvima i kapacitetu aerodroma (član 120. stav 2);

32) ne obezbedi redovan pregled i održavanje poletno-sletnih, rulnih i drugih staza, platformi, objekata, instalacija, uređaja i opreme koji omogućavaju bezbedno poletanje, sletanje i kretanje vazduhoplova ili o njihovom stanju ne obavesti nadležnu jedinicu kontrole letenja (član 120. stav 3);

33) ne uspostavi upravljanje aktivnostima i kontrolu kretanja vazduhoplova i vozila na platformi aerodroma (član 121. stav 1);

34) ne dostavi Direktoratu izjavu o osposobljenosti za pružanje usluga upravljanja platformom (član 121. stav 3);

35) ne preduzima mere za uklanjanje ili sprečavanje nastajanja deponija smeća ili drugih sadržaja koji mogu da privuku ptice i druge životinje na aerodrom ili njegovu okolinu ili, u slučajevima kada uklanjanje sadržaja nije moguće, ne obezbedi da svaki rizik za vazduhoplov bude procenjen i smanjen na najmanju moguću meru (član 122. stav 1);

36) ne obezbedi osmatranje kretanja i rasterivanje ptica i drugih životinja na području aerodroma i u njegovoj okolini ili ne obezbedi prikupljanje informacija od operatera vazduhoplova, aerodromskog osoblja i drugih izvora o prisustvu ptica ili drugih životinja na aerodromu i u njegovoj okolini ili ne vrši analizu tih informacija ili ne preduzima druge mere kojima se verovatnoća sudara između ptica i drugih životinja i vazduhoplova svodi na najmanju moguću meru (član 122. stav 2);

37) ne postavi ogradu ili drugu prikladnu prepreku, radi sprečavanja ulaska životinja koje su dovoljno velike da mogu predstavljati opasnost za vazduhoplov, kao

i radi sprečavanja slučajnog ili namernog pristupa neovlašćenih lica na površinu aerodroma koja nije javna (član 123. stav 1);

38) ne postavi na aerodromu ogradu ili drugu prikladnu prepreku ili ne preduzme drugu odgovarajuću meru zaštite aerodroma ako je Direktorat prilikom provere uslova za izdavanje dozvole, odnosno saglasnosti procenio da je to postavljanje neophodno sa stanovišta bezbednosti vazdušnog saobraćaja (član 123. stav 2);

39) ne organizuje, u zavisnosti od vatrogasne kategorije aerodroma, spasilačko-vatrogasnu službu ili spasilačko-vatrogasno obezbeđenje na aerodromu (član 124. st. 1. i 2);

40) poveri obavljanje poslova spasilačko-vatrogasne službe, odnosno spasilačko-vatrogasnog obezbeđenja organizaciji koja ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega u pogledu osoblja, vozila, opreme i sredstava za gašenje požara i spasavanje (član 124. stav 4);

41) ne obezbedi na aerodromu službu hitne medicinske pomoći ili ne organizuje medicinsko obezbeđenje (član 125. st. 1. i 2);

42) poveri obavljanje poslova službe hitne medicinske pomoći, odnosno medicinskog obezbeđenja zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uslove određene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega (član 125. stav 5);

43) koristi vazduhoplov koji nije upisan u Registar vazduhoplova Republike Srbije, Evidenciju vazduhoplova Republike Srbije ili Registar vojnih vazduhoplova Republike Srbije ili koji nije sposoban da bezbedno učestvuje u vazdušnom saobraćaju (član 135. stav 1);

44) koristi vazduhoplov suprotno njegovoj kategoriji, vrsti ili nameni (član 135. stav 3);

45) koristi vazduhoplov koji ima državnu pripadnost Republike Srbije, a ne nosi znake državne pripadnosti ili oznake registracije ili obavezne natpise (član 145. stav 2);

46) koristi vazduhoplov koji je upisan u Registar vazduhoplova, a u njemu se dok leti ne nalaze uverenje o registraciji vazduhoplova ili potvrda o plovidbenosti vazduhoplova ili potvrda o proveri plovidbenosti vazduhoplova ili dozvole za rad ugrađene opreme koja emituje radio signale ili druge isprave i knjige (član 147. stav 1);

47) projektuje ili proizvodi vazduhoplovne proizvode, delove, uređaje i opremu suprotno uslovima koje je propisao Direktorat (član 152. stav 5);

48) za obavljanje javnog avio-prevoza koristi vazduhoplov koji ne ispunjava dodatne uslove za uspostavljanje i održavanje kontinuirane plovidbenosti (član 163. stav 1);

49) primenjuje program održavanja vazduhoplova koji nije odobrio Direktorat (član 164. stav 2);

50) obavlja let vazduhoplovom suprotno uslovima i ograničenjima koje je Direktorat utvrdio u dozvoli za let (član 165. stav 2);

51) obavlja poslove koji neposredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja bez odgovarajuće dozvole u koju se upisuju ovlašćenja imaoca dozvole (član 172. stav 1);

52) obavlja poslove koji posredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja bez odgovarajuće potvrde o obučenosti ili sertifikata (član 175. st. 1. i 3);

53) na dužnosti nema pri sebi dozvolu ili potvrdu o obučenosti, a letačko osoblje, kontrolori letenja i kabinsko osoblje - i lekarsko uverenje (član 187. stav 1);

54) u toku praktične obuke nema pri sebi ispravu kojom dokazuje da pohađa praktični deo obuke (član 187. stav 2);

55) obavlja poslove za koje je ovlašćeno, a ne dokaže zdravstvenu sposobnost odgovarajućim lekarskim uverenjem (član 188. stav 1);

56) obavlja zdravstvene preglede vazduhoplovnog osoblja bez potvrde o pravu na ispitivanje zdravstvene sposobnosti (član 189. stav 1);

57) obavlja zdravstvene preglede, vrši ocenu zdravstvene sposobnosti ili izdaje lekarska uverenja suprotno uslovima koje je propisao Direktorat (član 189. stav 2);

58) je prilikom obavljanja svojih poslova pod uticajem alkohola ili psiho-aktivnih supstanci ili u psiho-fizičkom stanju koje ga onemogućava da pravilno obavlja svoje poslove (član 193. stav 1);

59) obavlja poslove pilota vazduhoplova u javnom avio-prevozu, a prešlo je starosnu granicu utvrđenu članom 196. ovog zakona;

60) pre leta ne proveriti da li su vazduhoplov i posada spremni za let, da li se u vazduhoplovu nalaze sve potrebne isprave i knjige ili ne preduzme mere koje su određene operativnim priručnikom korisnika vazduhoplova (član 198. stav 1);

61) se ne povinuje naređenjima vođe vazduhoplova (član 198. stav 2);

62) ne preduzme sve mere koje su potrebne da bi se održala bezbednost leta i obezbeđivanje vazduhoplova (član 198. stav 4);

63) ne postupi u skladu sa propisom iz člana 199. stav 5. ovog zakona;

64) ne obavesti, bez odlaganja, Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda da se dogodio udes ili ozbiljna nezgoda (član 204. stav 3);

65) ukloni s mesta udesa vazduhoplov koji je pretrpeo udes ili ozbiljnu nezgodu ili njegove delove pre no što se obezbedi očuvanje tragova udesa ili ozbiljne nezgode ili pribavi saglasnost Glavnog istražitelja ili istražnog organa (član 213. stav 1);

66) po okončanju istraživanja udesa ili ozbiljne nezgode ne ukloni oštećeni ili uništeni vazduhoplov ili njegove delove (član 213. stav 3);

67) dozvoli ulazak u obezbeđivano-restruktivnu zonu licu koje odbije pregled obezbeđivanja ili licu za koje postoji osnovana sumnja u pogledu njegovih namera, njegovog prtljaga ili stvari koje nosi sa sobom (član 226. stav 6);

68) unese u putničku kabinu vazduhoplova i u obezbeđivano-restruktivnu zonu hladno ili vatreno oružje ili municiju ili eksplozivne, zapaljive ili opasne materije, kao i sredstva ili predmete koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta koju propiše Direktorat (član 230. stav 1);

69) pre ukrcavanja u vazduhoplov ne prijavi pri registraciji za let i ne preda hladno ili vatreno oružje ili municiju ovlašćenom pripadniku ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove na aerodromu (član 230. stav 3);

70) bez odgovarajućeg znaka identifikacije ulazi u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu i kreće se u njima ili u kritičnim objektima, delovima infrastrukture i sistemima koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva izvan aerodroma (član 231. stav 1);

71) ne obavesti izdavaoca znaka identifikacije u slučaju isteka važenja znaka identifikacije, gubitka znaka identifikacije, promene radnog mesta ili prestanka radnog odnosa (član 231. stav 4);

72) ne postupi po nalogu vazduhoplovnog inspektora (član 251. stav 4);

73) ne postupi po rešenju vazduhoplovnog inspektora (član 252. stav 2);

74) u roku od 48 sati od časa kada je protekao rok koji je određen za otklanjanje nepravilnosti, pismeno ne obavesti vazduhoplovnog inspektora da li su nepravilnosti otklonjene (član 252. stav 3).”.

Član 75.

U članu 9, članu 46. stav 2, članu 49. stav 2, članu 50, članu 51. stav 3, članu 55. stav 3, članu 58. stav 2, članu 59. stav 3, članu 60. stav 3. i članu 71. stav 2. reči: „ministar nadležan za poslove saobraćaja” u određenom padežu zamenjuju se rečju: „Direktorat” u odgovarajućem padežu.

Član 76.

U članu 16. stav 4, članu 18. stav 3, članu 66. stav 4, članu 158. stav 4, članu 159. stav 4, članu 177. stav 2, članu 183. stav 4. i članu 248. stav 4. reč: „naknada” u određenom padežu zamenjuje se rečju: „taksa” u odgovarajućem padežu.

Član 77.

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 78.

Dozvole i drugi pojedinačni pravni akti koji su doneseni po propisima koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovog zakona, kojima se utvrđuje da su njihovi imaoi osposobljeni da obavljaju delatnosti ili poslove ili da pružaju usluge u vazduhoplovstvu, ostaju na snazi do isteka roka važenja koji je označen u njima, odnosno do izdavanja odgovarajućih pojedinačnih pravnih akata koji se donose na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, a najkasnije 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Subjekti koji su po odredbama ovog zakona obavezni da steknu pojedinačni pravni akt kojim se utvrđuje da ispunjavaju uslove za obavljanje delatnosti, poslova ili pružanje usluga u vazduhoplovstvu, dužni su da ispune uslove koji su određeni ovim zakonom u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 79.

Upravni odbor Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije nastavlja danom stupanja na snagu ovog zakona da radi u sastavu utvrđenom Zakonom o vazdušnom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, br. 73/10, 57/11 i 93/12) do imenovanja upravnog odbora na osnovu ovog zakona.

Upravni odbor Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije imenovaće se u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 80.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.